

Hrvatski Telekom d.d.

Financijska izvješća

31. prosinca 2018.

Sadržaj

	<i>Stranica</i>
Odgovornost za finansijska izvješća	3
Izvješće ovlaštenog revizora	4
Izvješće o sveobuhvatnoj dobiti	10
Izvješće o financijskom položaju	12
Izvješće o novčanim tijekovima	14
Bilješka - izvješće o novčanim tijekovima - neto dug	15
Izvješće o promjenama kapitala	16
Bilješke uz finansijska izvješća	17

Nadzorni odbor

Članovi Nadzornog odbora tijekom 2018. godine i do izdavanja ovih izvješća su:

Jonathan Richard Talbot	Predsjednik	Od 25. travnja 2017. godine
Dr. sc. Ivica Mišetić	Zamjenik predsjednika	Član od 21. travnja 2008. godine
		Zamjenik predsjednika od 8. svibnja 2008. godine
Dr. Oliver Knipping	Član	Do 24. travnja 2018. godine
Vesna Mamić	Članica, predstavnica radnika	Od 1. siječnja 2016. godine
Damir Grbavac	Član	Od 25. travnja 2012. godine
Dolly Predovic	Članica	Od 29. travnja 2014. godine
Marc Stehle	Član	Od 16. prosinca 2015. godine
Eirini Nikolaidi	Članica	Od 25. travnja 2016. godine
Eva Somorjai-Tamassy	Članica	Od 25. travnja 2017. godine
Tino Puch	Član	Od 24. travnja 2018. godine

Uprava

Članovi Uprave tijekom 2018. godine i do izdavanja ovih izvješća su:

Davor Tomašković	Predsjednik	Od 1. siječnja 2014. godine
Nataša Rapaić	Članica	Od 1. veljače 2013. godine
Boris Batelić	Član	Do 30. travnja 2018. godine
Marija Felkel	Članica	Do 17. siječnja 2019. godine
Saša Kramar	Član	Od 1. lipnja 2016. godine
Boris Drilo	Član	Od 1. siječnja 2017. godine
Daniel Daub	Član	Od 1. studenoga 2017. godine

Odgovornost za finansijska izvješća

Temeljem važećeg hrvatskog Zakona o računovodstvu, Uprava je dužna osigurati da se finansijska izvješća za svaku finansijsku godinu sastave u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI) koje je odobrila Europska unija („EU“), tako da daju istinitu i objektivnu sliku finansijskog položaja i rezultata poslovanja društva Hrvatski Telekom d.d. („Društvo“) za to razdoblje.

Uprava razumno očekuje kako Društvo ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Iz navedenog razloga, Uprava i dalje prihvata načelo neograničenosti vremena poslovanja pri izradi finansijskih izvješća.

Odgovornosti Uprave pri izradi finansijskih izvješća uključuju osiguravanje:

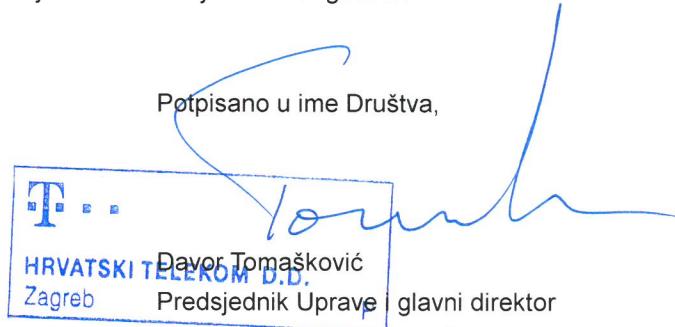
- odabira i dosljednog primjenjivanja odgovarajućih računovodstvenih politika;
- razumnih i opreznih prosudbi i procjena;
- primjenjivanja važećih računovodstvenih standarda; te
- pripremu finansijskih izvješća po načelu trajnosti poslovanja, osim ako je neprimjereno prepostaviti hoće li Društvo nastaviti svoje poslovne aktivnosti.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati finansijski položaj Društva, kao i njegovu usklađenost s važećim hrvatskim Zakonom o računovodstvu. Uprava je također odgovorna za očuvanje imovine Društva te stoga i za poduzimanje razumnih mjera radi sprječavanja i otkrivanja pronevjera i ostalih nepravilnosti.

Uprava je odobrila finansijska izvješća za izdavanje dana 13. veljače 2019. godine.

Hrvatski Telekom d.d.
Roberta Frangeša Mihanovića 9
10000 Zagreb
Republika Hrvatska

13. veljače 2019. godine

Daniel Daub
Član Uprave i glavni direktor za financije

Nataša Rapač
Članica Uprave i glavna operativna direktorka za privatne korisnike

Boris Drilo
Član Uprave i glavni direktor za tehniku i informacijske tehnologije

Saša Kramar
Član Uprave i glavni operativni direktor za poslovne korisnike

Izvješće neovisnog revizora

Dioničarima društva Hrvatski Telekom d.d.

Izvješće o reviziji nekonsolidiranih finansijskih izvještaja

Mišljenje

Prema našem mišljenju, priloženi nekonsolidirani finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju finansijski položaj društva Hrvatski Telekom d.d. („Društvo“) na dan 31. prosinca 2018. i njegovu finansijsku uspješnost i novčane tokove za tada završenu godinu u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja koji su usvojeni u Europskoj uniji („MSFI“).

Naše mišljenje je usklađeno s našim dodatnim izvještajem Revizijskom odboru.

Što smo revidirali

Nekonsolidirani finansijski izvještaji Društva obuhvaćaju:

- Izvješće o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu 31. prosinca 2018.;
- Izvješće o finansijskom položaju na dan 31. prosinca 2018. godine;
- Izvješće o novčanim tijekovima za tada završenu godinu;
- Izvješće o promjenama kapitala za tada završenu godinu; i
- Bilješke uz finansijska izvješća, uključujući značajne računovodstvene politike i ostale objašnjavajuće informacije.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su podrobnije opisane u našem izvješću u odjeljku o *Odgovornosti revizora za reviziju nekonsolidiranih finansijskih izvještaja*.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni te da čine odgovarajuću osnovu za naše mišljenje.

Neovisnost

Neovisni smo od Društva u skladu s *Kodeksom etike za profesionalne računovođe* Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeksom), te smo ispunili naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom.

Prema našim najboljim saznanjima i uvjerenju, izjavljujemo da su nerevizijeske usluge koje smo pružili Društvu u skladu s primjenjivim zakonskim propisima u Republici Hrvatskoj te da nismo pružili nerevizijeske usluge koje su zabranjene člankom 5(1) Uredbe (EU) br. 537/2014.

Nerevizijeske usluge koje smo pružili Društvu u razdoblju od 1. siječnja 2018. godine do 31. prosinca 2018. godine objavljene su u bilješci 40 uz nekonsolidirane finansijske izvještaje.

Naš pristup reviziji

Pregled

Značajnost

- Značajnost za finansijske izvještaje Društva kao cjeline: 66 milijuna kuna, što predstavlja 2,5% od dobiti prije poreza, kamata i amortizacije (engl. EBITDA).

Ključna revizijska pitanja

- Priznavanje prihoda i primjena MSFI 15
- Kapitalizacija prava na sadržaj

Oblikovali smo našu reviziju utvrđujući značajnost i procjenjujući rizike značajnog pogrešnog prikazivanja u nekonsolidiranim finansijskim izvještajima. Konkretno, razmatrali smo područja subjektivnih procjena uprave; na primjer, značajne računovodstvene procjene koje uključuju pretpostavke i uzimaju u obzir buduće događaje koji su inherentno neizvjesni. Kao i u svim našim revizijama, također smo obavili postupke vezane uz zaobilaženje internih kontrola od strane uprave, uključujući između ostalog i analizu o tome postoje li dokazi koji bi upućivali na pristranost koja predstavlja rizik materijalne pogreške kao posljedicu prijevare.

Prilagodili smo opseg revizije kako bismo obavili dostatnu razinu posla koja nam omogućava izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima kao cjelini, uzimajući u obzir strukturu Društva, računovodstvene procese i kontrole te industriju u kojoj Društvo posluje.

Značajnost

Na opseg naše revizije utjecala je naša primjena značajnosti. Revizija je oblikovana kako bi se moglo steći razumno uvjerenje o tome jesu li nekonsolidirani finansijski izvještaji bez značajnog pogrešnog prikaza. Pogrešni prikazi mogu nastati kao posljedica prijevare ili pogreške. Smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomski odluke korisnika donesene na osnovi tih nekonsolidiranih finansijskih izvještaja.

Na temelju naše profesionalne prosudbe utvrdili smo određene kvantitativne pragove značajnosti, uključujući značajnost za nekonsolidirane finansijske izvještaje kao cjeline, kako je prikazano u tabeli niže. Oni su nam, zajedno s kvalitativnim razmatranjima, pomogli u određivanju opsega revizije, vrste, vremenskog rasporeda i obujma naših revizijskih postupaka, kao i utvrđivanju utjecaja pogrešnog prikazivanja, ako postoji, pojedinačno i u zbroju na nekonsolidirane finansijske izvještaje kao cjelinu.

Značajnost za finansijske izvještaje kao cjeline 66 milijuna kuna

Kako smo je utvrdili

2,5% od EBITDA. EBITDA (2.645 milijuna kuna) je dobit iz osnovne djelatnosti (1.293 milijuna kuna) uvećana za amortizaciju i umanjenje vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine (1.352 milijuna kuna).

Obrazloženje za korišteno odabranou mjerilo

Smatramo da je EBITDA ključni pokazatelj u industriji Društva i predstavlja najčešće korišteno mjerilo uspješnosti posovanja Društva od strane dioničara.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su, po našoj profesionalnoj prosudbi, bila od najveće važnosti za našu reviziju nekonsolidiranih finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije nekonsolidiranih finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, te ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Ključna revizijska pitanja

Priznavanje prihoda i primjena MSFI 15

Vidjeti bilješku 2.2. (Promjene računovodstvenih politika i objava), 2.4. o (Sažetak računovodstvenih politika) i bilješku 3 (Informacije o segmentima). U nekonsolidiranom izvješću o sveobuhvatnoj dobiti Društva iskazan je prihod u iznosu od 6.028 milijuna kuna.

Prihod je podložan značajnom inherentnom riziku zbog slijedećeg:

- složenosti sustava potrebnih za pravilno evidentiranje i identifikaciju prihoda i utjecaja stalnih promjena poslovnih, cjenovnih i tarifnih modela (uključujući tarifne strukture, popuste kupcima, poticaje).

U tom kontekstu, ispravna primjena računovodstvenih standarda smatra se složenom i do određene mjere utemeljenom na procjenama i pretpostavkama Uprave.

Nadalje, primjena novog standarda za priznavanje prihoda, „Međunarodni Standard Financijskog Izještavanja 15 – Prihodi na temelju ugovora s kupcima“ (MSFI 15) ima značajan utjecaj od 2018. finansijske godine nadalje. Društvo je, u skladu s prijelaznim odredbama, iskoristilo mogućnost da kod inicijalne primjene standarda kumulativni učinak prelaska prizna direktno u kapitalu na dan 1. siječnja 2018. godine. Kao rezultat toga, početno priznavanje ugovorne imovine i troškova pribavljanja ugovora doveli su do povećanja zadržane dobiti u okviru kapitala od oko 254 milijuna kuna (prije obračuna odgođenog poreza) na dan 1. siječnja 2018. godine. Primjena MSFI 15 je dovela do smanjenja udjela prihoda od prodaje usluga i povećanja udjela od prodaje proizvoda i robe u ukupnim prihodima od oko 2 postotna poena. S obzirom na materijalni učinak i složenost primjene novog standarda, priznavanje i prezentiranje utjecaja primjene MSFI 15 je bilo od posebne važnosti za našu reviziju.

Kako smo revidirali Ključno revizijsko pitanje

U svjetlu činjenice da visoki stupanj složenosti, procjena i pretpostavki dovode do povećanog rizika pogrešnog prikazivanja, procijenili smo procese i kontrole Društva za priznavanje prihoda kao dio naše revizije. Naš pristup reviziji uključivao je testiranje kontrola i detaljne revizijske procedure, uključujući slijedeće:

- Procjena okruženja IT sustava povezanih s fakturiranjem i mjeranjem kao i drugih relevantnih sustava koji podržavaju obračunavanje prihoda, uključujući implementirane kontrole oko promjena sustava.
- Procjena sustava fakturiranja i sustava za mjerenje sve do evidentiranja u glavnoj knjizi.
- Pregledavanje uzorka faktura i izvoda za naplatu potraživanja.

Nadalje, procijenjeni su računovodstveni učinci novih poslovnih i cjenovnih modela. Uvjerili smo se u prikladnost postojećih sustava, procesa i kontrola te da su procjene i pretpostavke koje je napravila uprava dovoljno dokumentirane i potkrijepljene kako bi se osiguralo da se prihodi pravilno prepoznaju.

Naš pristup reviziji je, između ostalog, uključivao:

- Procjenu analize utjecaja na MSFI 15 i računovodstvenih procjena za različite portfelje ugovora.
- Procjenu dizajna procesa postavljenih za obračun transakcija u skladu s novim standardom i IT sustava kako bi se podržala provedba novih zahtjeva.
- Procjenu prikladnosti metoda korištenih za određivanje utjecaja početne primjene MSFI-ja 15.
- Analizirali smo uzorke ugovora s kupcima prilikom obavljanja postupaka za sve utvrđene obveze izvršenja i procijenili politiku priznavanja prihoda Društva na temelju našeg iskustva s Društvom i poznavanja utjecaja MSFI 15 na telekomunikacijsku industriju.
- Procijenili smo točnost i potpunost prezentacije i objavlivanja finansijskih izještaja.

Uvjerili smo se da su sustavi i procesi koje je uspostavila Uprava te izrađene procjene i pretpostavke dovoljno dokumentirani i potkrijepljeni kako bi se osiguralo da je utjecaj početne primjene MSFI-ja 15 pravilno priznat i objavljen.

Ključna revizijska pitanja

Kapitalizacija prava na sadržaj

Vidjeti bilješku 2.4 e (Sažetak računovodstvenih politika) i bilješku 14 (Nematerijalna imovina). U nekonsolidiranom izvešću o finansijskom položaju Društva iskazana je kapitalizirana nematerijalna imovina u ukupnom iznosu od 1.414 milijuna kuna koja uključuje kapitalizirana prava na sadržaj u iznosu od 222 milijuna kuna.

Usmjerili smo pozornost na ovo područje zbog značajnosti kapitaliziranih troškova i činjenice da se radi o prosudbi vezano uz primjenu smjernica uključenih u MRS-u 38 - Nematerijalna imovina. Naša revizija je bila usmjerena na slijedeća dva ključna rizika: (1) rizik da li su ispunjeni kriteriji potrebni za kapitalizaciju takvih troškova i (2) rizik da procjene uprave vezano uz buduća plaćanja po ugovorima za sadržaj nisu razumne.

Kako smo revidirali Ključno revizijsko pitanje

Dobili smo detaljni pregled kapitaliziranih ugovora za sadržaj u tekućem razdoblju i uskladili navedeni pregled s podacima iz glavne knjige. Uskladom nisu uočene značajne razlike.

Pregledom odgovarajućih ugovora i faktura testirali smo uzorak kapitaliziranih troškova kako bismo procijenili da li su kapitalizirani sukladno slijedećim kriterijima:

- trajanje ugovora mora biti dulje od 12 mjeseci;
- vrijednost ugovora je moguće pouzdano izmjeriti;
- ugovor je neotkaziv.

Nadalje, procijenili smo razumnost prepostavki (očekivani broj budućih kupaca i diskontna stopa) korištenih za mjerjenje budućih plaćanja. Usporedili smo procjenu očekivanog broja kupaca s povijesnim podacima, te razmotrili konzistentnost prepostavke buduće stope rasta s poslovnim planovima uprave. Također smo usporedili korištenu diskontnu stopu s tržišnim podacima. Nismo identificirali odstupanja.

Stoga smo utvrdili da su troškovi kapitalizirani u skladu s računovodstvenom politikom Društva te da su procjene uprave bile razumne.

Izveštavanje o ostalim informacijama uključujući Izvešće poslovodstva i Izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u Godišnje izvešće Društva, koje uključuje Izvešće poslovodstva i Izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, ali ne uključuju nekonsolidirane finansijske izveštaje i naše izvešće neovisnog revizora o njima a koje smo dobili prije datuma ovog izvešća revizora.

Naše mišljenje o nekonsolidiranim finansijskim izveštajima ne obuhvaća ostale informacije, uključujući i Izvešće poslovodstva te Izjavu o primjeni kodeksa korporativnog te o njima ne iznosimo niti ćemo iznositi ikakav zaključak o izražavanju uvjerenja.

U vezi s našom revizijom nekonsolidiranih finansijskih izveštaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije, te pri tome razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne nekonsolidiranim finansijskim izveštajima ili našim saznanjima stečenim u reviziji ili se na neki drugi način čini da su značajno pogrešno prikazane.

U pogledu Izvešća poslovodstva i Izjave o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, obavili smo također postupke propisane odredbama hrvatskog Zakona o računovodstvu. Ti postupci obuhvaćaju provjeru uključujući li Izvešće poslovodstva objave zahtijevane člankom 21. Zakona o računovodstvu, te uključujući li Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja informacije definirane u članku 22. Zakona o računovodstvu.

Na temelju posla koji smo obavili tijekom revizije, prema našem mišljenju:

- Informacije u Izješću poslovodstva i Izjavi o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja za finansijsku godinu za koju su sastavljeni nekonsolidirani finansijski izještaji usklađene su, u svim značajnim odrednicama, s nekonsolidiranim finansijskim izještajima;
- Izješće poslovodstva sastavljeno je u skladu s člankom 21. Zakona o računovodstvu; te
- Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja uključuje informacije definirane u članku 22. Zakona o računovodstvu.

Nadalje, na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Društva i njegovog okruženja stečenog u okviru revizije, od nas se zahtijeva da izvjestimo ako zaključimo da postoji značajni pogrešni prikaz u Izješću poslovodstva i Izjavi o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja. U tom smislu nemamo ništa za izvjestiti.

Odgovornost uprave i onih koji su zaduženi za nadzor za nekonsolidirane finansijske izještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje nekonsolidiranih finansijskih izještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izještavanja koji su usvojeni u Europskoj uniji i za one interne kontrole za koje uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja nekonsolidiranih finansijskih izještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju nekonsolidiranih finansijskih izještaja, uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, za objavljivanje okolnosti vezanih uz vremensku neograničenost poslovanja ako je to primjenjivo te za korištenje računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako uprava namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za nadzor su odgovorni za nadziranje procesa finansijskog izještavanja Društva.

Odgovornost revizora za reviziju nekonsolidiranih finansijskih izještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li nekonsolidirani finansijski izještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kad ono postoji.

Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajnima ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječe na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih nekonsolidiranih finansijskih izještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza nekonsolidiranih finansijskih izještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostačni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorene, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo osmislili revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva.
- Ocenjujemo primjerenošto korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila uprava.

- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi uprava i, na temelju pribavljenih revizijskih dokaza, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtjeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u nekonsolidiranim finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci temelje se na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Društvo prekine s vremenski neograničenim poslovanjem.
- Ocjenjujemo cijelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj nekonsolidiranih finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li nekonsolidirani finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Komuniciramo s onima koji su zaduženi za nadzor, između ostalih pitanja, planirani djelokrug i vremenski raspored revizije i važne revizijske nalaze, uključujući značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za nadzor da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim mjerama zaštite.

Među pitanjima o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za nadzor, određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji nekonsolidiranih finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga predstavljaju ključna revizijska pitanja. Navedena pitanja opisujemo u našem izvješću neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba priopćiti u našem izvješću neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice priopćavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takve objave.

Izvješće o ostalim zakonskim i regulatornim zahtjevima

Imenovanje

Prvi put smo imenovani za revizore Društva 4. svibnja 2011. godine. Naše imenovanje obnavlja se jednom godišnje odlukom skupštine i predstavlja ukupno neprekinuto razdoblje angažmana od 8 godina.

Ovlašteni revizor angažiran kao partner za ovo izvješće neovisnog revizora je Michaela Tomićić.

PricewaterhouseCoopers d.o.o.

PricewaterhouseCoopers d.o.o.
Heinzelova 70, Zagreb
13. veljače 2019.

John Mathias Gasparac
Predsjednik Uprave

PricewaterhouseCoopers d.o.o.⁴
za reviziju i konzulting
Zagreb, Heinzelova 70

Tomičić
Michaela Tomićić
Ovlašteni revizor

Izvješće o sveobuhvatnoj dobiti
Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

	Bilješke	2018. godina milijuni kuna	2017. godina milijuni kuna
Prihodi od osnovne djelatnosti	3	6.028	6.073
Ostali prihodi	4	146	157
Troškovi prodane robe, materijala i energije	5	(1.091)	(1.095)
Troškovi usluga	6	(572)	(528)
Troškovi osoblja	8	(796)	(767)
Kapitalizirani troškovi rada u vlastitoj režiji		74	87
Amortizacija i umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine	7	(1.352)	(1.444)
Ispravak vrijednosti potraživanja i ugovorne imovine	21	(55)	(82)
Ostali troškovi	9	(1.089)	(1.286)
Dobit iz osnovne djelatnosti	3	1.293	1.115
Financijski prihodi	10	20	25
Financijski troškovi	11	(102)	(123)
Financijski (troškovi) – neto		(82)	(98)
Prihod od dividendi – zajednički pothvati i ovisna društva	17, 18	-	10
Dobit prije poreza na dobit		1.211	1.027
Porez na dobit	12	(220)	(186)
Dobit godine		991	841
Stavke koje bi se mogle reklassificirati u sveobuhvatnu dobit			
Promjene u vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju		-	3
Promjene u vrijednosti financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		(5)	-
Ostala sveobuhvatna dobit za godinu, neto od poreza		(5)	3
Ukupno sveobuhvatna dobit za godinu, neto od poreza		986	844

Izvješće o sveobuhvatnoj dobiti (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

Bilješke	2018. godina	2017. godina
	milijuni kuna	milijuni kuna

Dobit godine pripisuje se:

Redovnim dioničarima Društva	991	841
	991	841

Ukupna sveobuhvatna dobit proizašla iz neprekinutog poslovanja

raspoređuje se:

Redovnim dioničarima Društva	986	844
	986	844

Zarada po dionicima

Osnovne i razrijeđene, iz neprekinutog poslovanja za dobit godine pripisivu redovnim dioničarima Društva	13	12,17 kuna	10,28 kuna
---	----	------------	------------

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih finansijskih izvješća.

Izvješće o finansijskom položaju
Na dan 31. prosinca 2018. godine

Bilješke	31. prosinca 2018. milijuni kuna	31. prosinca 2017. milijuni kuna
----------	--	--

IMOVINA

Dugotrajna imovina

Nematerijalna imovina	14	1.414	1.380
Nekretnine, postrojenja i oprema	15	5.120	5.049
Ulaganje u nekretnine	16	21	35
Ulaganja u ovisna društva	17	1.722	1.722
Ulaganja koja se obračunavaju metodom troška	18	337	337
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	19	-	948
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	19	926	-
Dani zajmovi ovisnom društvu	35	1	1
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	21	302	164
Ugovorna imovina	22	111	-
Bankovni depoziti	24	-	3
Odgođena porezna imovina	12	82	76
Ukupna dugotrajna imovina		10.036	9.715

Kratkotrajna imovina

Zalihe	20	92	89
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	21	1.046	1.101
Ugovorna imovina	22	186	-
Potraživanja od ovisnih društava	35	185	208
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja	23	174	220
Dani zajmovi ovisnom društvu	35	95	-
Bankovni depoziti	24	112	160
Novac i novčani ekvivalenti	24	2.871	2.912
Ukupna kratkotrajna imovina		4.761	4.690
UKUPNA IMOVINA		14.797	14.405

Izvješće o finansijskom položaju (nastavak)

Na dan 31. prosinca 2018. godine

Bilješke	31. prosinca 2018. milijuni kuna	31. prosinca 2017. milijuni kuna
----------	--	--

KAPITAL I OBVEZE

Kapital i rezerve

Dionički kapital	29	9.823	9.823
Zakonske rezerve	30	491	491
Rezerve iz tržišne vrijednosti		1	6
Rezerve za trezorske dionice	31	71	37
Trezorske dionice	31	(71)	(37)
Zadržana dobit	32	2.556	1.954
Ukupni kapital i rezerve		12.871	12.274

Dugoročne obveze

Rezerviranja	28	58	58
Obveze prema zaposlenicima	27	7	9
Ostale obveze	25	84	250
Odgođena porezna obveza	12	3	3
Ukupne dugoročne obveze		152	320

Kratkoročne obveze

Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	25	1.536	1.576
Ugovorne obveze	22	52	-
Ukalkulirane obveze	28	66	85
Obveze prema ovisnim društvima		53	67
Obveza za porez na dobit		67	19
Prihodi budućih razdoblja	26	-	64
Ukupne kratkoročne obveze		1.774	1.811
Ukupne obveze		1.926	2.131
UKUPNI KAPITAL I OBVEZE		14.797	14.405

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih finansijskih izvješća.

Potpisali u ime Društva 13. veljače 2019. godine:

Davor Tomašković

Predsjednik Uprave HT-a i glavni direktor

Daniel Daub

Član Uprave HT-a i glavni direktor za financije

Izvješće o novčanim tijekovima
Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

	Bilješke	2018. godina milijuni kuna	2017. godina milijuni kuna
Poslovne aktivnosti			
Dobit prije poreza na dobit		1.211	1.027
Amortizacija i umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine	7	1.352	1.444
Prihod od kamata	10	(8)	(6)
Troškovi kamata	11	81	77
(Dobit) od otuđenja imovine	4,9	(12)	(69)
Ostali neto finansijski troškovi (prihod)	10,11	10	27
(Dobit) od prodaje poslovanja s električnom energijom	4	(30)	-
Prihod od dividendi – zajednički pothvati i ovisna društva	17,18	-	(10)
Povećanje zaliha	20	(23)	(41)
Povećanje potraživanja i predujmova		(38)	(232)
(Povećanje) ugovorne imovine	22	(83)	-
Povećanje/(smanjenje) obveza i obračunatih troškova	28	(77)	248
(Smanjenje) ugovornih obveza	22	(12)	-
Povećanje obveza prema zaposlenicima	27	3	1
Povećanje/(smanjenje) rezerviranja i ukalkuliranih obveza	28	(26)	13
Ostale negotovinske stavke		(11)	(1)
Novčani tijekovi iz poslovnih aktivnosti		2.337	2.478
Plaćene kamate		(61)	(88)
Plaćen porez na dobit		(216)	(205)
Neto novčani tijekovi iz poslovnih aktivnosti		2.060	2.185
Uлагаčke aktivnosti			
Kupnja dugotrajne imovine		(1.285)	(1.168)
Ulaganje u kupnju podružnice		-	(924)
Primici od prodaje dugotrajne imovine		26	97
Primici od prodaje poslovanja s električnom energijom	4	30	-
Kupnja depozita		-	(5)
Primici od depozita		5	33
Primici od prodaje finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		13	44
Kupnja osiguranih depozita (obrnutih REPO poslova)	24	(504)	(255)
Primici od osiguranih depozita (obrnutih REPO poslova)	24	550	1.229
Izdaci za dane zajmove podružnici		(95)	(48)
Primici od otplate zajma danog podružnici		-	48
Primici od dividendi (zajednički pothvati i ovisna društva)	17,18	-	10
Primici od kamata		4	9
Neto novčani tijekovi korišteni u ulagačkim aktivnostima		(1.256)	(930)
Financijske aktivnosti			
Isplaćena dividenda	32	(489)	(491)
Otplate za radio frekvencijski spektar, ugovore za sadržaj i EKI		(285)	(266)
Otplata finansijskog leasinga		-	(50)
Stjecanje trezorskih dionica		(71)	(37)
Neto novčani tijekovi korišteni u financijskim aktivnostima		(845)	(844)
Neto povećanje novca i novčanih ekvivalenta		(41)	411
Novac i novčani ekvivalenti na dan 1. siječnja		2.912	2.520
Učinak promjene tečaja stranih valuta na novac i novčane ekvivalente		-	(19)
Novac i novčani ekvivalenti na dan 31. prosinca	24	2.871	2.912

Bilješka - izvješće o novčanim tijekovima – neto dug
 Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

	Novac/ bankovna prekoračenja	Likvidna ulaganja	Finansijski najam dospijeća do 1 godine	Finansijski najam dospijeća dužeg od 1 godine	Ostale finansijske obveze (spektar, sadržaj i EKI) dospijeća do jedne godine	Ostale finansijske obveze (spektar, sadržaj i EKI) dospijeća dužeg jedne godine	Ukupno
	<u>milijuni kuna</u>	<u>milijuni kuna</u>	<u>milijuni kuna</u>	<u>milijuni kuna</u>	<u>milijuni kuna</u>	<u>milijuni kuna</u>	<u>milijuni kuna</u>
Neto dug na dan 31. prosinca 2016. godine	2.520	2.149	(11)	(38)	(197)	(132)	4.291
Novčani tijek	411	(1.038)	11	39	266	-	(311)
Reklasifikacija kratkoročnog dijela	-	-	-	-	(279)	279	-
Ostala nefinansijska kretanja	-	-	-	-	-	(390)	(390)
Tečajne razlike	(19)	-	-	(1)	-	-	(20)
Neto dug na dan 31. prosinca 2017. godine	2.912	1.111	-	-	(210)	(243)	3.570
Novčani tijek	(41)	(51)	-	-	285	-	193
Reklasifikacija kratkoročnog dijela	-	-	-	-	(365)	365	-
Ostala nefinansijska kretanja	-	(22)	-	-	(15)	(200)	(237)
Tečajne razlike	-	-	-	-	-	-	-
Neto dug na dan 31. prosinca 2018. godine	2.871	1.038	-	-	(305)	(78)	3.526

Likvidna ulaganja sadrže bankovne depozite i finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Bilješka - izvješće o promjenama kapitala
 Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

	Dionički kapital milijuni kuna (bilješka 29)	Zakonske rezerve milijuni kuna (bilješka 30)	Rezerva iz tržišne vrijed. milijuni kuna	Rezerve za trezorske dionice milijuni kuna (bilješka 31)	Trezorske dionice milijuni kuna (bilješka 31)	Zadržana dobit milijuni kuna (bilješka 32)	Ukupno milijuni kuna
Stanje na dan 1. siječnja 2017. godine	9.823	491	3	-	-	1.641	11.958
Dobit godine	-	-	-	-	-	841	841
Ostala sveobuhvatna dobit godine	-	-	3	-	-	-	3
Ukupna sveobuhvatna dobit godine	-	-	3	-	-	841	844
Rezerve za trezorske dionice	-	-	-	37	-	(37)	-
Stjecanje trezorskih dionica	-	-	-	-	(37)	-	(37)
Isplaćena dividenda dioničarima Društva	-	-	-	-	-	(491)	(491)
Stanje na dan 31. prosinca 2017. godine	9.823	491	6	37	(37)	1.954	12.274
Prilagodba početnog stanja zadržane dobit kod primjene MSFI 9	-	-	-	-	-	(38)	(38)
Prilagodba početnog stanja zadržane dobit kod primjene MSFI 15	-	-	-	-	-	209	209
Stanje na dan 1. siječnja 2018. godine nakon usklađenja	9.823	491	6	37	(37)	2.125	12.445
Dobit godine	-	-	-	-	-	991	991
Ostala sveobuhvatna dobit godine	-	-	(5)	-	-	-	(5)
Ukupna sveobuhvatna dobit godine	-	-	(5)	-	-	991	986
Rezerve za trezorske dionice	-	-	-	71	-	(71)	-
Stjecanje trezorskih dionica	-	-	-	-	(71)	-	(71)
Poništenje dionica	-	-	-	(37)	37	-	-
Isplaćena dividenda dioničarima Društva	-	-	-	-	-	(489)	(489)
Stanje na dan 31. prosinca 2018. godine	9.823	491	1	71	(71)	2.556	12.871

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih finansijskih izvješća.

Bilješke uz finansijska izvješća

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

1. Korporativne informacije

Hrvatski Telekom d.d. („HT“ ili „Društvo“) je dioničko društvo čiji je većinski vlasnik društvo Deutsche Telekom Europe B.V. koje drži 51% temeljnog kapitala Društva. Deutsche Telekom Europe Holding B.V. je u 100%-tnom vlasništvu Deutsche Telekom Europe Holding B.V. Deutsche Telekom Europe Holding B.V. je u 100%-tnom vlasništvu Deutsche Telekom Europe Holding GmbH čiji je 100%-tni vlasnik Deutsche Telekom AG. Dakle, Deutsche Telekom AG je krajnje matično društvo.

Registrirana adresa ureda Društva je Roberta Frangeša Mihanovića 9, Zagreb, Hrvatska.

Broj zaposlenika Društva na dan 31. prosinca 2018. godine bio je 4.216 (31. prosinca 2017. godine: 3.709).

Osnovne aktivnosti Društva opisane su u bilješci 3.

Finansijska izvješća za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine odobrena su za objavu u skladu s odlukom Uprave od 13. veljače 2019. godine. Ova finansijska izvješća mora odobriti i Nadzorni odbor u skladu s hrvatskim Zakonom o trgovačkim društvima.

2.1. Osnova izvješćivanja

Finansijska izvješća pripremljena su u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI) koje je odobrila EU. Finansijska izvješća su također u skladu sa hrvatskim Zakonom o računovodstvu koji se poziva na MSFI-je koje je odobrila EU.

Finansijska izvješća sastavljena su prema načelu povijesnih troškova, uz izuzetke finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (bilješka 19) kako je dalje navedeno u računovodstvenim politikama.

Finansijska izvješća Društva prikazana su u hrvatskim kunama („HRK“) koja je funkcionalna valuta Društva. Svi iznosi objavljeni u finansijskim izvješćima izraženi su u milijunima kuna osim ako nije drugačije navedeno.

Društvo je također pripremilo konsolidirana finansijska izvješća u skladu sa MSFI-jima za Društvo i njegove podružnice („Grupa“), koja su odobrena od strane Uprave 13. veljače 2019. godine. U konsolidiranim finansijskim izvješćima, podružnice (bilješka 17) u potpunosti su konsolidirane. Korisnici ovih odvojenih finansijskih izvješća trebali bi ih čitati zajedno s konsolidiranim finansijskim izvješćima Grupe za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine kako bi dobili potpune informacije o finansijskom položaju, rezultatima poslovanja i promjenama u finansijskom položaju Grupe u cijelini.

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

2.2. Promjene računovodstvenih politika i objava

Društvo je prvi put primijenilo sljedeće standarde i dodatke za godišnje izvještajno razdoblje koje počinje 1. siječnja 2018. godine:

- *MSFI 9 Financijski instrumenti*
- *MSFI 15 Prihodi od ugovora s kupcima*
- *Klasifikacija i mjerjenje transakcija plaćanja temeljenih na dionicama - Dodaci MSFI-ju 2*
- *Godišnja poboljšanja za izvještajni ciklus od 2014. do 2016. godine*
- *Prijenos na ulaganje u nekretnine - Dodaci MRS-u 40*
- *Tumačenje 22 Transakcije u stranoj valuti i predujmovi*

Društvo je nakon usvajanja MSFI-ja 9 i MSFI-ja 15 moralo promijeniti svoje računovodstvene politike i provesti određena retroaktivna usklađenja. Većina ostalih gore navedenih dodataka nije imala utjecaja na iznose priznate u prethodnim razdobljima i ne očekuje se da će značajno utjecati na tekuće ili buduća razdoblja.

(a) *Novi i dopunjeni standardi koje je Društvo usvojilo*

Usvajanje MSFI 9 Financijski instrumenti

U srpnju 2014. godine, Odbor za međunarodne računovodstvene standarde izdao je Međunarodni standard finansijskog izvještavanja (MSFI 9) "Financijski instrumenti". Primjena standarda obvezna je za izvještajna razdoblja počevši od ili nakon 1.siječnja 2018. Standard uvodi novi pogled na klasifikaciju i mjerjenje finansijskih instrumenata i zamjenjuje MRS 39.

Društvo je usvojilo standard MSFI 9 Financijski instrumenti s 1. siječnjem 2018. godine. Društvo je izabralo ne mijenjati podatke usporednog prethodnog razdoblja, te priznati prilagodbe knjigovodstvene vrijednosti finansijske imovine i obveza u početnoj zadržanoj dobiti od datuma prve primjene standarda, odnosno s 1. siječnjem 2018. godine primjenom pojednostavljene metode.

Podaci usporednog razdoblja nisu mijenjani.

Značajne nove računovodstvene politike primjenjene u tekućem razdoblju iskazane su u bilješci 2.4. Sažetak računovodstvenih politika i u bilješci 2.3. Značajne računovodstvene prosudbe, procjene i prepostavke. Računovodstvene politike primjenjene prije 1. siječnja 2018. godine i primjenjive na usporedne podatke objavljene su u bilješci 42.

Za Hrvatski Telekom prva i kontinuirana primjena standarda nije pokazala značajne posljedice za konsolidirane finansijske izvještaje.

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

2.2. Promjene računovodstvenih politika i objava (nastavak)

(a) *Novi i dopunjeni standardi koje je Društvo usvojilo (nastavak)*

Usvajanje MSFI 9 Finansijski instrumenti (nastavak)

Na datum početne primjene, 1. siječnja 2018. godine, finansijski instrumenti su bili kako slijedi:

	Kategorija mjerena		Knjigovodstveni iznos		
	Original	Novo	Original	Novo	MSFI 9 efekt vrednovanja
	(MRS 39)	(MSFI 9)	(MRS 39) milijuni kuna	(MSFI 9) milijuni kuna	milijuni kuna
Dugotrajna					
Obveznice	Raspoloživo za prodaju	Fer vrijednost kroz OSD	948	945	(3)
Dani zajmovi ovisnom društvu	Amortizirani trošak	Amortizirani trošak	1	1	-
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	Amortizirani trošak	Amortizirani trošak	164	152	(12)
Ugovorna imovina	Amortizirani trošak	Amortizirani trošak	-	(44)	(3)
Bankovni depoziti	Amortizirani trošak	Amortizirani trošak	3	3	-
Kratkotrajna					
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	Amortizirani trošak	Amortizirani trošak	1.101	1.084	(17)
Ugovorna imovina	Amortizirani trošak	Amortizirani trošak	-	170	(10)
Potraživanja od ovisnih društava	Amortizirani trošak	Amortizirani trošak	208	208	-
Bankovni depoziti	Amortizirani trošak	Amortizirani trošak	160	160	-
Novac i novčani ekvivalenti	Amortizirani trošak	Amortizirani trošak	2.912	2.912	-
Ukupno					(45)

Usvajanje MSFI 15 Prihodi od ugovora s kupcima

Društvo je primijenilo pojednostavljenu metodu prijelaza na MSFI 15. Društvo retroaktivno primjenjuje MSFI 15 samo na ugovore koji nisu bili izvršeni na datum prve primjene (1. siječnja 2018. godine).

Usvajanjem MSFI-ja 15 došlo je do promjena u računovodstvenim politikama i usklađenja u konsolidiranim finansijskim izvještajima. Glavne promjene nastale usvajanjem MSFI-ja 15 objašnjene su u nastavku:

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

2.2. Promjene računovodstvenih politika i objava (nastavak)

(a) *Novi i dopunjeni standardi koje je Društvo usvojilo (nastavak)*

Usvajanje MSFI 15 Prihodi od ugovora s kupcima (nastavak)

Standard posebno utječe na sljedeće poslovne događaje (dodatne informacije nalaze se u bilješci 2.4):

Ugovori s više elemenata - jedna od najznačajnijih promjena u priznavanju prihoda je ukidanje zahtjeva za ograničenjem u ostvarenju prihoda koji su priznavanje prihoda povezivali s novčanim isplata. Primarni razlog postojanja pravila o ograničenju u ostvarenju prihoda bio je da Društvo nije moglo priznati prihod prije izvršenja isporuke. U praktičnom smislu, ako je Društvo davalo subvencionirane mobilne uređaje i pružalo uslugu mobilne telefonije tijekom 24 mjeseca (ugovor s više elemenata), Društvo nije moglo priznati nijedan dio prihoda od usluga za već isporučene subvencionirane mobilne uređaje, jer ako Društvo nije pružilo uslugu mobilne telefonije, nikada ne bi imalo pravo na prihod. Budući da se poslovni model subvencioniranja mobilnih uređaja temelji na isporuci usluge u budućnosti, novi primjenjeni standard utvrđuje da prihodi od obveza isporuke uopće nisu uvjetovani budućim rezultatima.

Rezultat ove pozicije je da će se na temelju novog standarda prihodi ranije iskazati u usporedbi sa starim standardom.

U slučaju ugovora s više elemenata (npr. ugovor za uslugu mobilne telefonije zajedno s mobilnim uređajem) s unaprijed isporučenim subvencioniranim proizvodima, cijena transakcije dodjeljuje se obvezama isporuke u ugovoru uzimajući u obzir njihove pojedinačne prodajne cijene. Pojedinačne prodajne cijene hardvera utvrđuju se na temelju cijena iz cjenika. Kao rezultat navedenoga, veći udio ukupnog iznosa naknade pripisuje se unaprijed isporučenoj komponenti (mobilni uređaj), što zahtjeva ranije priznavanje prihoda, a uslijed čega, u usporedbi s prihodima prema MRS-u 18, dolazi do viših prihoda od prodaje robe i nižih prihoda od pružanja usluga (usluga mobilne komunikacije). To u izvještaju o finansijskom položaju dovodi do priznavanja takozvane ugovorne imovine, odnosno potraživanja koje proizlazi iz ugovora s kupcem koji s pravnog stajališta još nije stupio na snagu. Ugovorna imovina amortizira se tijekom preostalog razdoblja trajanja ugovora. Ugovorene obveze netiraju se s ugovornom imovinom na razini portfelja.

Materijalna prava koja se dodjeljuju kupcima na početku ugovora uz opciju kasnijeg izvršenja - ukupna cijena transakcije kombiniranog ugovora dodjeljuje se pojedincu, zasebne obveze isporuke na osnovi relativnih pojedinačnih prodajnih cijena. Veći dio ukupne naknade može se pripisati materijalnom pravu (npr. pravo na subvenciju za mobilni uređaj). To u bilanci dovodi do priznavanja ugovorne imovine, koja se amortizira tijekom preostalog razdoblja trajanja ugovora i, u usporedbi s fakturiranim iznosima, smanjuje prihode od pružanje usluga.

Troškovi provizija za posredovanje prilikom prodaje koji se plaćaju neizravnim partnerima ili vlastitim zaposlenicima (koji se iskazuju kao inkrementalni troškovi za dobivanje ugovora) kapitaliziraju se kao ugovorni troškovi unutar ugovorne imovine i amortiziraju se tijekom procijenjenog razdoblja zadržavanja klijenata (5 godina ili više, ovisno o usluzi) u slučaju stjecanja ugovora ili tijekom trajanja ugovora (obično 24 mjeseca) u slučaju produljenja ugovora. Trošak amortizacije za ugovornu imovinu ne iskazuje se u računu dobiti i gubitka Društva u okviru amortizacije, već kao ostali troškovi ili troškovi zaposlenika, ovisno o prodajnom kanalu.

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

2.2. Promjene računovodstvenih politika i objava (nastavak)

(a) Novi i dopunjeni standardi koje je Društvo usvojilo (nastavak)

Usvajanje MSFI 15 Prihodi od ugovora s kupcima (nastavak)

Unaprijed obavljene jednokratne update kupaca koje ne ispunjavaju definiciju zasebne obveze isporuke, ali predstavljaju predujam za buduće usluge, odgađaju se i priznaju u okviru prihoda tijekom (preostalog) razdoblja trajanja ugovora i iskazuju se u okviru ugovorne obveze.

Popusti ili neujednačene cijene transakcija - Kada se popusti na naknade za usluge odobravaju neujednačeno za određene mjesecce tijekom razdoblja ugovora ili se mjesecne naknade za usluge obračunavaju neujednačeno za određene mjesecce tijekom razdoblja ugovora, a mjesecna se usluga korisniku ravnomjerno isporučuje, prihodi od usluga priznaju se na pravocrtnoj osnovi.

Usklađenja s MSFI-jem 15 značajno su utjecala na prihode od usluga mobilne telefonije. U pogledu fiksnih prihoda, učinci se uglavnom odnose na ugovore s više elemenata, pa čak i na priznavanje prihoda od usluga tijekom razdoblja trajanja ugovora. Područje sustavnih rješenja nije značajno pogodženo zbog kontinuiteta u vremenu priznavanja prihoda.

Na datum početne primjene, ukupna imovina i dionički kapital su porasli uslijed kapitalizacije ugovorne imovine i stjecanja ugovora za ugovore koji nisu izvršeni na 1. siječnja 2018. godine.

Na datum prve primjene 1. siječnja 2018. godine na iznose Izvješća o finansijskom položaju su napravljene sljedeće prilagodbe:

	MRS 18 Knjigovodstveni iznos 31. prosinca 2017. godine milijuni kuna	MSFI 15 Vrednovanje 1. siječnja 2018. godine milijuni kuna	MSFI 15 Reklasifikacija 1. siječnja 2018. godine milijuni kuna	MSFI 15 Knjigovodstveni iznos 1. siječnja 2018. godine milijuni kuna
Dugoročna potraživanja	164	26	-	190
Dugoročna ugovorna imovina	-	28	-	28
Kratkoročna ugovorna imovina	-	120	-	120
Dugoročni troškovi stjecanja ugovora	-	48	-	48
Kratkoročni troškovi stjecanja ugovora	-	32	-	32
Kratkoročne ugovorne obveze	-	-	(64)	(64)
Prihodi budućih razdoblja	(64)	-	64	-
Obveza za porez na dobit	(19)	(45)	-	(64)
Zadržana dobit	(1.954)	(209)	-	(2.163)

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

2.2. Promjene računovodstvenih politika i objava (nastavak)

(a) *Novi i dopunjeni standardi koje je Društvo usvojilo (nastavak)*

Usvajanje MSFI 15 Prihodi od ugovora s kupcima (nastavak)

Usporedba finansijskih izvještaja po MSFI 15 i MRS 11/MRS 18 je prikazana u sljedećoj tablici:

Izvješće o finansijskom položaju

	31. prosinca 2018.	31. prosinca MSFI 15 milijuni kuna	Razlika
		MRS 11/MRS 18 milijuni kuna	
IMOVINA			
Dugotrajna imovina			
Nematerijalna imovina	1.414	1.414	-
Nekretnine, postrojenja i oprema	5.120	5.120	-
Ulaganje u nekretnine	21	21	-
Ulaganja u ovisna društva	1.722	1.722	-
Ulaganja koja se obračunavaju metodom troška	337	337	-
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	926	926	-
Dani zajmovi ovisnom društvu	1	1	-
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	302	302	-
Bankovni depoziti	-	-	-
Odgođena porezna imovina	82	82	-
Ugovorna imovina	111	-	111
Ukupno dugotrajna imovina	10.036	9.925	111
Kratkotrajna imovina			
Zalihe	92	92	-
Ugovorna imovina	186	-	186
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	1.046	1.046	-
Potraživanja od ovisnih društava	185	185	-
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja	174	174	-
Potraživanja po zajmovima od ovisnih društava	95	95	-
Bankovni depoziti	112	112	-
Novac i novčani ekvivalenti	2.871	2.871	-
Ukupno kratkotrajna imovina	4.761	4.575	186
UKUPNO IMOVINA	14.797	14.500	297

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

2.2. Promjene računovodstvenih politika i objava (nastavak)

(a) *Novi i dopunjeni standardi koje je Društvo usvojilo (nastavak)*

Usvajanje MSFI 15 Prihodi od ugovora s kupcima (nastavak)

Izvješće o finansijskom položaju (nastavak)

	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2018.	Razlika
	MSFI 15	MRS 11/MRS 18	
	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna
KAPITAL I OBVEZE			
Kapital i rezerve			
Dionički kapital	9.823	9.823	-
Zakonske rezerve	491	491	-
Rezerve iz tržišne vrijednosti	1	1	-
Rezerve za trezorske dionice	71	71	-
Trezorske dionice	(71)	(71)	-
Zadržana dobit	2.556	2.275	281
Ukupni kapital i rezerve	12.871	12.590	281
Dugoročne obveze			
Rezerviranja	58	58	-
Obveze prema zaposlenicima	7	7	-
Ostale obveze	84	84	-
Odgođena porezna obveza	3	3	-
Ukupne dugoročne obveze	152	152	-
Kratkoročne obveze			
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	1.536	1.536	-
Ugovorne obveze	52	-	52
Ukalkulirane obveze	66	66	-
Obveze prema ovisnim društvima	53	53	-
Obveza za porez na dobit	67	51	16
Prihodi budućih razdoblja	-	52	(52)
Ukupne kratkoročne obveze	1.774	1.758	16
Ukupno obveze	1.926	1.910	16
UKUPNI KAPITAL I OBVEZE	14.797	14.500	297

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

2.2. Promjene računovodstvenih politika i objava (nastavak)

(a) Novi i dopunjeni standardi koje je Društvo usvojilo (nastavak)

Usvajanje MSFI 15 Prihodi od ugovora s kupcima (nastavak)

Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti

	31. prosinca 2018. MSFI 15 milijuni kuna	31. prosinca 2018. MRS 11/MRS 18 milijuni kuna	Razlika milijuni kuna
Prihodi od osnovne djelatnosti	6.028	5.965	63
Ostali prihodi	146	146	-
Troškovi prodane robe, materijala i energije	(1.091)	(1.091)	-
Troškovi usluga	(572)	(572)	-
Troškovi osoblja	(796)	(805)	9
Kapitalizirani troškovi rada u vlastitoj režiji	74	74	-
Amortizacija i umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine	(1.352)	(1.352)	-
Ispravak vrijednosti potraživanja i ugovorne imovine	(55)	(50)	(5)
Ostali troškovi	(1.089)	(1.105)	16
Dobit iz osnovne djelatnosti	1.293	1.210	83
Financijski prihodi	20	20	-
Financijski troškovi	(102)	(102)	-
Financijski (troškovi) - neto	(82)	(82)	-
Dobit prije poreza na dobit	1.211	1.128	83
Porez na dobit	(220)	(205)	(15)
Dobit godine	991	923	68
Stavke koje bi se mogle reklasificirati u sveobuhvatnu dobit			
Promjene u vrijednosti financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	(5)	(5)	-
Ostala sveobuhvatna dobit za godinu, neto od poreza	(5)	(5)	-
Ukupno sveobuhvatna dobit za godinu, neto od poreza	986	918	68
Dobit godine pripisuje se:	991	923	68
Redovnim dioničarima Društva	991	923	68
Ukupna sveobuhvatna dobit proizašla iz neprekinutog poslovanja raspoređuje se:	986	918	68
Redovnim dioničarima Društva	986	918	68

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

2.2. Promjene računovodstvenih politika i objava (nastavak)

(a) Novi i dopunjeni standardi koje je Društvo usvojilo (nastavak)

Utjecaj usvajanja MSFI 9 i MSFI 15 na zadržanu dobit Društva na 31. prosinca 2017. godine i 1. siječnja 2018. godine je kako slijedi:

	milijuni kuna
Zadržana dobit 31. prosinca 2017. godine	1.954
Priznavanje ugovorne imovine	148
Raspuštanje iznosa diskontiranja dugoročnih potraživanja	26
Priznavanje troškova stjecanja ugovora	80
Porez na dobit na MSFI 15 utjecaj	(45)
Ukupno utjecaj MSFI 15	209
Utjecaj MSFI 9	(45)
Porez na dobit na MSFI 9 utjecaj	7
Ukupno utjecaj MSFI 9	(38)
Zadržana dobit 1.siječnja 2018. godine	2.125

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

2.2. Promjene računovodstvenih politika i objava (nastavak)

(b) Standardi i tumačenja koji još nisu usvojeni

Objavljeno je nekoliko novih standarda i smjernica koji nisu obvezni za izvještajna razdoblja koja završavaju 31. prosinca 2018. godine i koje Društvo nije ranije usvojilo. Ne očekuje se da će ovi standardi i tumačenja imati značajan utjecaj na finansijske izvještaje Društva, osim sljedećih standarda:

MSFI 16 Najmovi (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019. godine)

U siječnju 2016. godine, Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izdao MSFI 16 "Najmovi". Standard će stupiti na snagu prvi put za finansijske godine koje počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019. godine. MSFI 16 ima značajan utjecaj na finansijske izvještaje Društva, posebno na ukupnu imovinu, na rezultate poslovanja, na novac generiran iz poslovanja i na prikaz u poziciji finansijskog izvještaja.

Novi propisi utječu na Društvo kao najmoprimca, posebno u vezi s najmom prostora za bazne postaje (zemljište, prostor na tornjevima ili površine na krovu), mrežne infrastrukture i zgrada koje se koriste u administrativne ili tehničke svrhe.

Društvo neće primjenjivati novi standard za najmove retroaktivno u potpunosti, već će koristiti odredbu o izuzeću za najmoprimca, također poznatu kao modificirana retrospektivna metoda. Prilikom prelaska na MSFI 16, obveze za plaćanja temeljem postojećih operativnih najmova bit će diskontirane korištenjem odgovarajuće inkrementalne stope zaduživanja i biti će priznata kao obveza za najam. Imovina s pravom korištenja iskazivat će se u iznosu obveze za najam, usklađena za iznos unaprijed plaćenih ili obračunatih plaćanja za najam.

Kao izuzeće od modificiranog retrospektivnog pristupa, Društvo će primijeniti opći pristup, poznat i kao „grandfathering“ pristup za prava pristupa zemljištu (Prava služnosti i prava puta) za instalirane telekomunikacijske kabele na ili u navedenom zemljištu, koja su reklassificirane iz MRS-a 38 na 31. prosinca 2018. u MSFI-u 16 na dan 1. siječnja 2019. godine, te čija će knjigovodstvena vrijednost dugotrajne imovine u iznosu od 133 milijuna kuna postati imovina s pravom korištenja i čija će obveza postati obveza za najam.

Na temelju trenutne procjene menadžmenta, HT očekuje da će prelazak na novi standard od 1. siječnja 2019. imati sljedeće materijalne učinke: povećanje ukupne imovine / ukupnog kapitala i obveza kao posljedica priznavanja imovine s pravom korištenja u iznosu od 270 milijuna kuna do 310 milijuna kuna i obveza za najam u iznosu od 250 milijuna kuna do 290 milijuna kuna

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

2.2. Promjene računovodstvenih politika i objava (nastavak)

(b) *Standardi i tumačenja koji još nisu usvojeni (nastavak)*

MSFI 16 Najmovi (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019. godine) (nastavak)

Značajne opcije i zahtjevi ostvarit će se kako slijedi:

Imovina s pravima korištenja i obveze po najmu iskazuju se odvojeno u izvještaju o finansijskom položaju.

Zahtjevi MSFI-ja 16 o priznavanju, mjerenu i objavljivanju također će se primjenjivati i na kratkoročne najmove i najmove temeljene na imovini male vrijednosti. Društvo će koristiti kao praktično pomagalo model u kojem se ne kapitaliziraju najmovi s trajanjem do 3 mjeseca.

U najmovima koji sadrže i komponentu najma i komponentu koja nije najam, neće se praviti razlika između tih komponenti. Svaka komponenta najma obračunat će se - kao najam - zajedno s drugim povezanim komponentama ugovora o najmu. Općenito, nova definicija najma neće imati značajan utjecaj na Društvo kao najmodavca (bilješka 33 a Ugovorne obveze za poslovni najam).

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

2.3. Značajne računovodstvene prosudbe, procjene i prepostavke

Pri izradi finansijskih izvješća Društva, menadžment je koristio određene procjene i prepostavke koje utječu na objavljene prihode, rashode, imovinu i obveze te objavljivanje nepredviđenih obveza tijekom i na datum izvješća. Međutim, neizvjesnost vezana uz ove prepostavke i procjene može rezultirati značajnim izmjenama knjigovodstvene vrijednosti odnosne imovine ili obveza u budućim razdobljima. Ključne prepostavke koje se odnose na budućnost i ostali ključni izvori procjena neizvjesnosti na datum izvješća o finansijskom položaju koje nose znatan rizik značajnih izmjena knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obveza u sljedećoj finansijskoj godini navedene su kako slijedi:

Rezerviranja i nepredviđene obveze

Društvo je izloženo riziku u nekoliko sudskeh sporova i regulatornih postupaka i sporu oko vlasništva distributivne telekomunikacijske kanalizacije koji mogu rezultirati značajnim odljevom ekonomskih sredstava ili prestankom priznavanja povezane imovine. Društvo koristi unutarnje i vanjske pravne stručnjake kako bi procijenila ishod svakog slučaja zasebno te odlučilo treba li i koji iznos troškova rezervirati u finansijskim izvješćima, kao što je detaljnije objašnjeno u bilješkama 28 i 34. Promjene u ovim prosudbama moguće bi imati značajan utjecaj na finansijska izvješća Društva.

Umanjenje vrijednosti nefinansijske imovine

Određivanje umanjenja vrijednosti imovine uključuje korištenje procjena koje sadrže, ali nisu ograničene na uzroke, trenutak i iznos umanjenja vrijednosti. Umanjenje vrijednosti temelji se na mnogim čimbenicima poput promjene tržišnih uvjeta, očekivanjima rasta industrije, povećanju troška kapitala, promjenama budućih mogućnosti financiranja, tehnološkoj zastarjelosti, prestanku pružanja usluga, troškovima zamjene, iznosima plaćenim u usporedivim transakcijama i ostalim promjenama okolnosti koje ukazuju na postojanje umanjenja vrijednosti. Nadoknadići iznos i fer vrijednosti obično se utvrđuju metodom diskontiranog novčanog tijeka koja sadrži razumne prepostavke o tržištu. Utvrđivanje pokazatelja umanjenja vrijednosti, kao i procjena budućih novčanih tijekova i određivanje fer vrijednosti imovine (ili grupe imovina) zahtijeva od menadžmenta značajne procjene pri prepoznavanju i vrednovanju pokazatelja umanjenja vrijednosti, očekivanih novčanih tijekova, primjenjivih diskontnih stopa, korisnih vježkova uporabe i ostataka vrijednosti. Konkretno, procjena novčanih tijekova pri određivanju fer vrijednosti djelatnosti podrazumijeva neprestano ulaganje u mrežnu infrastrukturu potrebno za rast budućih prihoda kroz nove podatkovne proizvode i usluge, za koje su raspoloživi tek ograničeni povijesni podaci o potražnji. Potražnja za tim proizvodima i uslugama manja od očekivane uzrokovala bi niže prihode, manji novčani tijek i potencijalno umanjenje na fer vrijednost ulaganja, što bi nepovoljno utjecalo na buduće rezultate poslovanja.

Kalkulacija fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje temeljena je na raspoloživim podacima iz povezanih prodajnih transakcija po uobičajenim tržišnim uvjetima slične imovine ili vidljivih tržišnih cijena umanjenih za dodatne troškove otuđenja imovine. Kalkulacija vrijednosti u uporabi temelji se na modelu diskontiranog novčanog tijeka. Novčani tijekovi su izvedeni iz srednjoročnog finansijskog plana, a nakon tog planskog razdoblja extrapoliraju se korištenjem prikladnih stopa rasta. Nadoknadići iznos je najosjetljiviji na diskontnu stopu korištenu za model diskontiranog novčanog tijeka kao i na očekivani budući novčani priljev i stopu rasta korištenu za svrhu extrapolacije podataka. Detalji o neto knjigovodstvenoj vrijednosti i utjecaju na rezultat za razdoblje dani su u bilješkama 14, 15 i 16.

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

2.3. Značajne računovodstvene prosudbe, procjene i pretpostavke (nastavak)

Korisni vijek trajanja imovine

Utvrdjivanje korisnog vijeka imovine temelji se na povijesnom iskustvu sa sličnom imovinom, kao i predviđenom tehnološkom razvoju i promjenama u širim gospodarskim i industrijskim čimbenicima. Primjerenošt procijenjenog korisnog vijeka razmatra se jednom godišnje, ili kad god postoji naznaka značajnih promjena u pretpostavkama. Vjerujemo da je ovo važna računovodstvena procjena, budući da uključuje pretpostavke o tehnološkom razvoju u inovativnoj industriji i značajno ovisi o investicijskim planovima Društva. Nadalje, s obzirom na značajan udjel imovine Društva koja se amortizira u ukupnoj imovini, utjecaj većih promjena ovih pretpostavki mogao bi biti značajan za finansijski položaj i rezultate poslovanja Društva.

Sljedeća tabela prikazuje osjetljivost dobiti nakon poreza Društva na moguću promjenu korisnog vijeka te iznosa troška amortizacije, s nepromijenjenim ostalim varijablama:

	Povećanje / smanjenje u %	Utjecaj na dubit nakon poreza milijuni kuna
Godina završena 31. prosinca 2018. godine	+10 -10	83 (93)
Godina završena 31. prosinca 2017. godine	+10 -10	87 (97)

Umanjenje ulaganja u ovisna društva

Društvo jednom godišnje provodi test na umanjenje vrijednosti ulaganja u podružnice. Nadoknadivi iznosi jedinica koje stvaraju novac utvrđuju se na osnovi fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje. Ovi izračuni zahtijevaju korištenje procjena. Menadžment vjeruje da niti jedna razumno moguća promjena u bilo kojoj od ključnih pretpostavki ne bi mogla uzrokovati knjigovodstvenu vrijednost poslovnih i privatnih jedinica koje stvaraju novac da u materijalnom iznosu prelazi svoj nadoknadivi iznos. U slučaju jedinice koja stvara novac Optima Telekoma i Crnogorskog Telekoma, razumno moguća promjena u određenim ključnim pretpostavkama, gledano pojedinačno, (kao što su smanjenje rasta prihoda za 2%, povećanje troškova za 2% ili promjene kapitalnih ulaganja i omjer prihoda) sa svim ostalim varijablama nepromijenjenima, može rezultirati umanjenjem vrijednosti do 30 milijuna kuna.

Obveze po ugovorima o sadržaju

Kao što je navedeno u politici nematerijalne imovine (bilješka 2.4.) troškovi sadržaja kapitaliziraju se i priznaje se odgovarajuća obveza. Određivanje obveze za varijabilne ugovore zahtijeva procjenu jer se temelji na procijenjenom broju budućih kupaca i diskontne stope. Menadžment vjeruje da nijedna razumno očekivana promjena u ključnim pretpostavkama ne bi uzrokovala značajnu promjenu u iznosu obveze.

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

2.3. Značajne računovodstvene prosudbe, procjene i pretpostavke (nastavak)

Model očekivanog gubitka

S primjenom MSFI-ja 9, uvodi se model očekivanog gubitka (ECL). Mjerenje očekivanog gubitka od umanjenja vrijednosti temelji se na razumnim i potpornim informacijama koje su dostupne bez pretjeranih troškova i napora, i koje uključuju informacije o prošlim događajima, trenutnim te predviđenim budućim uvjetima i okolnostima.

Prilikom utvrđivanja očekivanih budućih potreba za umanjenjem vrijednosti obično se koriste povijesne vjerojatnosti neispunjavanja obveza, koje se nadopunjaju budućim parametrima relevantnim za kreditni rizik.

Makroekonomski podaci povezuju se s povijesnim ponašanjem kupaca pri čemu se isti korigiraju pod sljedećim uvjetima:

- Stopa nezaposlenosti - Ako su promjene stopa nezaposlenosti veće od 2% u odnosu na prosjek zadnje dvije godine
- BDP - Ako su promjene stope BDP-a veće od 1% u odnosu na prosjek zadnje četiri godine
- Prosječne kamatne stope - Ako su promjene prosječnih kamatnih stopa veće od 2% u odnosu na prosjek zadnje četiri godine.

Opći pristup očekivanih kreditnih gubitaka primjenjuje se na zajmove, dužničke instrumente koji se mjere po amortiziranom trošku i dužničke instrumente koji se mjere kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Pojednostavljeni pristup očekivanih kreditnih gubitaka primjenjuje se na potraživanja od kupaca i ugovornu imovinu što rezultira ranijim priznavanjem troška od umanjenja vrijednosti. Primjenom pojednostavljenog pristupa za finansijsku imovinu te umanjenjem vrijednosti ugovorne imovine, koja se od 1. siječnja 2018. priznaje u skladu s MSFI 9 (Međunarodnim standardom finansijskog izvještavanja 9), smanjenje vrijednosti će se neznatno povećati.

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

2.3. Značajne računovodstvene prosudbe, procjene i prepostavke (nastavak)

Model očekivanog gubitka (nastavak)

Osim gore navedene imovine na koju se primjenjuje pojednostavljeni pristup, kod naknadnog mjerjenja sve ostale finansijske imovine primjenjuje se opći pristup u procjeni kreditnog gubitka koji se sastoji od tri stupnja: stupanj 1, stupanj 2 i stupanj 3. Primjena stupnja ovisi o povećanju kreditnog rizika po finansijskom instrumentu nakon inicijalnog priznavanja, odnosno o kreditnoj kvaliteti finansijskog instrumenta:

Stupnjevi za procjenu kreditnog gubitka	Model primjene	Povećanje kreditnog rizika
Stupanj 1 Naplativi (Performing)	Model 12-mjesečnih očekivanih kreditnih gubitaka	Nije značajno povećanje
Stupanj 2 Otežana naplativost (Underperforming)	Model očekivanih kreditnih gubitaka za cijelo razdoblje trajanja instrumenta	Značajno povećanje
Stupanj 3 Upitna naplativost (Non-performing)	Model očekivanih kreditnih gubitaka za cijelo razdoblje trajanja instrumenta	Značajno povećanje + postoji dokaz o umanjenju vrijednosti na datum izvještavanja

Kreditni rizik je rizik da ugovorna strana finansijskog instrumenta stvara finansijske gubitke za drugu ugovornu stranu neispunjavanjem ugovorne obveze. Budući da standard ne propisuje definiciju 'značajnog povećanja kreditnog rizika', Društvo samo odlučuje kako ga definirati u kontekstu vrsta instrumenata koje drži, uzimajući u obzir dostupnost informacija i vlastite povijesne podatke. Osnova za procjenu povećanja kreditnog rizika je ili vjerojatnost neispunjavanja obveza ili analiza dospjelih potraživanja. Revizija primjenjivih postotaka kreditnog rizika pojednostavljenog pristupa vrši se dva puta godišnje za potrebe mjerjenja kreditnog rizika i povijesnih podataka kako bi se utvrdio očekivani kreditni gubitak. Pored toga, analiziraju se makroekonomski podaci – stopa inflacije, kamatne stope potrošačkih kredita, BDP po glavi stanovnika, stope nezaposlenosti i zaposlenosti i indeks potrošačkih cijena. Navedeni podaci se stavljaju u odnos s povijesnim ponašanjem klijenata Društva kako bi se uvidjela mogućnost promjene primjenjenih postotaka kreditnog rizika.

Standard sadrži oborivu prepostavku da „događaj neispunjena plaćanja“ nastaje kada je finansijska imovina u dospjeću više od 90 dana.

Prepostavku podupiru i sljedeći događaji:

- Ugovorna strana više puta ne ispunjava obveze plaćanja i usluga je blokirana (ugovor još nije raskinut)
- Ugovorna strana premašuje kreditni limit s neplaćenim računima i ne plaća unatoč ponovljenim zahtjevima
- Embargo/države u recesiji ili države s ograničenjima plaćanja od strane državne banke

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

2.3. Značajne računovodstvene prosudbe, procjene i prepostavke (nastavak)

Model očekivanog gubitka (nastavak)

Pri stvaranju iskazanih prepostavki koriste se procjene temeljene na povijesnim podacima i postojećim tržišnim uvjetima.

Za potraživanja od kupaca primjenjuje se pojednostavljeni pristup mjerjenja očekivanog kreditnog gubitka, tj. mjerena na osnovi skupine potraživanja, zbog velikog broja analitičkih podataka (kupaca) i homogene baze potraživanja. Potraživanja od kupaca su podijeljena na portfelje ovisno o tipu kupca i prate se prema starosnoj strukturi. Portfelji se stvaraju na temelju sličnosti ponašanja korisnika prema povijesnim podacima i budućim očekivanjima. Primjeri portfelja su mobilni privatni korisnici, fiksni privatni korisnici, mobilni poslovni korisnici i fiksni poslovni korisnici. Primjeri skupina dospjelosti potraživanja su nedospjela, dospjela 0-29 dana, dospjela 30-89 dana i nadalje. Navedene skupine se stvaraju na temelju koraka u procesu naplate.

Prilikom prve primjene MSFI 9, Društvo očekuje da će sva potraživanja biti potpuno vrijednosno usklađena u razdoblju od 3 godine nakon datuma dospijeća. Ako se ranije ne naplate, sva potraživanja od telekom operatera se utužuju u roku od jedne godine od datuma dospijeća. Potraživanja se ne mogu otpisati sve dok Društvo ne izgubi sudski spor. Sudski sporovi mogu trajati više od 3 godine. Naplata nakon 3 godine od datuma dospijeća je zanemarivo mala i ta se činjenica uzima u obzir pri izračunu postotaka u matrici vrijednosnog usklađenja.

Analiza potraživanja i pripadajućeg vrijednosnog usklađenja pokazala su značajnu naplatu potraživanja u prvoj godini od datuma dospijeća i u sljedeće dvije godine putem sudskih tužbi. Povjesno gledano, navedeni trendovi su stabilni i nema poznatih činjenica niti naznaka da će se trend promijeniti u budućim razdobljima.

U 2017. godini vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca je procijenjeno temeljem modela nastalog gubitka, a nakon primjene MSFI 9, kreditni rizik potraživanja od kupaca je priznat kroz ECL matricu vrijednosnog usklađenja. Tijekom izvještajnog razdoblja nije bilo promjena u metodama početne procjene ili značajnim prepostavkama koje su korištene.

Tijekom izvještajnog razdoblja nije bilo značajnih promjena u knjigovodstvenoj vrijednosti finansijskih instrumenata, a time niti značajnog utjecaja na iznos vrijednosnog usklađenja.

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

2.3. Značajne računovodstvene prosudbe, procjene i prepostavke (nastavak)

Priznavanje prihoda

Kod primjene MSFI 15 na razini portfelja, za razliku od pojedinačnih ugovora, uključeno je više prosudbi (statističkih podataka temeljenih na povijesnim podacima i iskustvu) koje su primijenjene kako bi reflektirale ponašanje ugovora od trenutka potpisa kroz period trajanja. Najznačajnije prosudbe uključuju:

- vrijednosno usklađenje ugovorne imovine zbog prijevremenih raskida ugovora u rasponu 3%-10% i povezane naplate penala u rasponu 55%-75%, ovisno o portfelju / grupi kupaca
- vrijednosno usklađenje ugovorne imovine zbog neplaćanja (poveznica na MSFI 9) u rasponu 0,1% -1,5%, ovisno o portfelju / grupi kupaca.
- korištenje budžeta za uređaje linearno kroz 12 mjeseci od potpisa ugovora.

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

2.4. Sažetak računovodstvenih politika

a) Dobit iz osnovne djelatnosti

Dobit iz osnovne djelatnosti određena je kao rezultat prije poreza na dobit i finansijskih stavaka. Finansijske stavke uključuju prihod od kamata na novac u bankama, depozite, trezorske zapise, finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit koja nosi kamatu, prihod od dividendi od pridruženog i ovisnih društava te zajedničkog pothvata, troškove kamata na posudbe, dobitke i gubitke od prodaje finansijskih imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit te pozitivne i negativne tečajne razlike po cijelokupnoj monetarnoj imovini i obvezama iskazanim u stranim valutama.

b) Ulaganja u ovisna društva

Ovisna društva su sva društva nad kojima Društvo ima moć upravljanja finansijskim i poslovnim politikama, u pravilu praćeno vlasništvom nad više od polovice glasačkih prava. Postojanje i učinak potencijalnih prava glasa koja se trenutno mogu iskoristiti ili zamijeniti razmatraju se prilikom procjene kontrolira li Društvo drugi subjekt. Ulaganja u ovisna društva iskazuju se po trošku umanjenom za gubitak od umanjenja vrijednosti.

c) Ulaganje u pridruženo društvo

U finansijskim izvješćima Društva ulaganje u pridruženo društvo (uobičajeno ulaganje uz vlasnički udjel u iznosu od 20% do 50% glasačkih prava) u kojima Društvo ima značajan utjecaj vodi se primjenom metode troška umanjeno za gubitak od umanjenja vrijednosti imovine. Procjena vrijednosti ulaganja u pridruženo društvo vrši se u slučaju kada postoji naznaka da je ta vrijednost umanjena ili više ne postoje gubici od umanjenja priznati u prethodnim razdobljima.

d) Ulaganje u zajednički pothvat

Društvo ima udjel u zajedničkom pothvatu koje je zajednički kontroliran subjekt, a ulagači imaju ugovor kojim se uspostavlja zajednička kontrola nad ekonomskim aktivnostima subjekta. Društvo priznaje svoj udjel u zajedničkom pothvatu koristeći metodu troška umanjeno za gubitak od umanjenja vrijednosti imovine. Procjena vrijednosti ulaganja u zajednički pothvat Društva vrši se u slučaju kada postoji naznaka da je ta vrijednost umanjena ili više ne postoje gubici od umanjenja priznati u prethodnim razdobljima.

e) Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina početno se mjeri po trošku nabave. Nematerijalna imovina se priznaje u slučaju da će buduće gospodarske koristi koje se mogu pripisati imovini ući u Društvo, a trošak imovine može se pouzdano izmjeriti. Nakon početnog priznavanja nematerijalna imovina iskazuje se prema trošku nabave umanjenom za akumulirani amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Nematerijalna imovina amortizira se po linearnej metodi tijekom procijenjenog korisnog vijeka uporabe. Razdoblje amortizacije razmatra se jednom godišnje na kraju svake finansijske godine.

Amortizacija telekomunikacijske dozvole počinje se obračunavati u trenutku kada je dozvola stečena i spremna za korištenje, a razdoblje amortizacije odgovara korisnom vijeku uporabe dozvole. Društvo priznaje troškove sadržaja kao nematerijalnu imovinu na početku trajanja ugovora. Društvo je utvrdilo sljedeće uvjete koji moraju biti ispunjeni kako bi se ugovori s pružateljima sadržaja mogli priznati kao nematerijalna imovina: trajanje ugovora mora biti dulje od jedne godine, trošak je određen ili odrediv, ugovorena prava moraju biti trajna i troškovi iz ugovora su neizbjegni. Prznata imovina po tim ugovorima amortizira se tijekom trajanja ugovora. Ugovori sadržaja koji ne zadovoljavaju kriterije za kapitalizaciju priznaju se kao trošak i prikazani su unutar „ostalih troškova“ u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

2.4. Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

e) Nematerijalna imovina (nastavak)

Društvo priznaje prava služnosti i prava puta za električku komunikacijsku infrastrukturu kao nematerijalnu imovinu zbog zadovoljenih kriterija za kupljeno pravo u trenutku potpisivanja ugovora o pravu služnosti ili dobivanju certifikata za pravo puta. Društvo prikazuje kupljena prava kao nematerijalnu imovinu i finansijsku obvezu. Do 2017. godine, povezani troškovi su kapitalizirani na period od 3 godine. Troškovi se odnose na jednokratnu naknadu koju se plaća na početku ugovora i ostale troškove koji se ne mogu izbjegići. Razdoblje u kojem se ugovor ne može otkazati iznosi tri godine, te se pretpostavlja da se ovo plaćanje ne može izbjegići jer u navedenom razdoblju neće doći do značajnih promjena u tehnologiji i topologiji te da Društvo ne može promijeniti rute niti pronaći druge lokacije za EKI u kraćem vremenskom razdoblju. Sukladno tome, Društvo koristi procjenu od 3 godine kod mjerjenja obveze i vijeka trajanja EKI imovine od datuma bilance. Pripadajuća ukalkulirana kamata se prikazuje kao trošak od kamata unutar pozicije finansijski prihod/trošak.

Uzimajući u obzir brojne promjene u pravnom okruženju koje će prouzrokovati značajne izmjene ugovora, Društvo je umanjilo vijek trajanja na razdoblje od jedne godine. Uprava Društva smatra da najmodavac može raskinuti najam ukoliko Društvo nema korisničku dozvolu, kao i da je naknada varijabilna do određene mjere te da je uslijed navedenog optimalno postaviti vijek trajanja najma na period od 1 godine za prava služnosti na neodređeno vrijeme. To znači da je stav Uprave da će Društvo sigurno imati godinu dana pristup zemljištu s pravom služnosti jer je to godina za koju naknada nije varijabilna te će ista biti plaćena. Ta promjena u procjeni utječe na smanjenje finansijske obveze i nematerijalnu imovinu u iznosu od 46 milijuna kuna.

Raspuštanje obračunate kamate se priznaje kao trošak kamate, te se prikazuje u okviru ostalih finansijskih prihoda ili troškova.

Korisni vjekovi uporabe nematerijalne imovine su kako slijede:

Dozvole i prava

Radiofrekvenički spektar u 2100 MHz frekvencijskom području	15 godina
Radiofrekvenički spektar u 900/1800 MHz frekvencijskim područjima	13 godina
Radiofrekvenički spektar u 800 MHz frekvencijskom području	11-12 godina
Prava služnosti za Distributivnu telekomunikacijsku kanalizaciju (DTK)	1 godina
Softver, sadržaj i ostala imovina	2-5 godina ili prema trajanju ugovora

Imovina u pripremi se ne amortizira.

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

2.4. Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

f) Nekretnine, postrojenja i oprema

Pojedinačni predmet nekretnina, postrojenja i opreme koji zadovoljava kriterije priznavanja kao imovine, mjeri se po trošku. Trošak pojedinog predmeta nekretnina, postrojenja i opreme obuhvaća nabavnu cijenu, uključujući uvozne carine i nepovratne poreze kod kupovine, nakon odbitka odobrenih popusta i sve troškove koji se izravno mogu pripisati dovođenju sredstva na mjesto i u radno stanje za namjeravanu uporabu.

Osim direktnih troškova; troškovi interna izgrađenih sredstava proporcionalno uključuju trošak indirektnog materijala i radne snage, kao i administrativne troškove vezane za proizvodnju ili pružanje usluga.

Naknadni izdaci za imovinu koji zadovoljavaju kriterije priznavanja, priznaju se kao imovina ili dodatak imovini, a održavanje i popravci terete troškove u razdoblju u kojem su nastali.

Nakon početnog priznavanja kao imovine, pojedinačni predmet nekretnine, postrojenja i opreme iskazuje se po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti ako ih ima.

Svaka stavka nekretnina, postrojenja i opreme značajnog udjela u trošku ukupne vrijednosti stavke amortizira se zasebno.

Amortizacija se obračunava po linearnoj metodi.

Korisni vježkovi uporabe novostečene imovine su kako slijede:

Građevinski objekti	10-50 godina
Telekomunikacijska postrojenja i oprema	
Kablovi	8-18 godina
Kabelska kanalizacija i cijevi	30 godina
Ostalo	2-15 godina
Oprema kod korisnika (CPE)	7 godina
Alati, vozila, IT, uredska i ostala oprema	4-15 godina

Zemljište i imovina u pripremi se ne amortiziraju.

Korisni vijek trajanja, metoda amortizacije i ostatak vrijednosti preispituju se na kraju svake poslovne godine i ukoliko se očekivanja razlikuju od prethodnih procjena, promjene se priznaju kao promjene u računovodstvenim procjenama.

Imovina u pripremi predstavlja nedovršenu imovinu i iskazuje se po trošku nabave.

Amortizacija imovine započinje kada je imovina spremna za uporabu.

Dobici i gubici od otuđenja određuju se usporedbom prihoda i knjigovodstvene vrijednosti i priznaju u okviru ostalih troškova u računu dobiti i gubitka.

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

2.4. Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

g) Umanjenje vrijednosti imovine

Umanjenje vrijednosti nefinansijske imovine

Godišnje se ispituje umanjenje vrijednosti za imovinu koja ima neograničen korisni vijek uporabe i koja se ne amortizira. Imovina koja se amortizira provjerava se radi mogućeg postojanja umanjenja vrijednosti kad događaji ili promijenjene okolnosti upućuju na to da knjigovodstvena vrijednost možda nije nadoknadiva. Gubitak od umanjenja vrijednosti priznaje se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i njenog nadoknadivog iznosa. Nadoknadivi iznos je fer vrijednost imovine umanjena za troškove prodaje ili vrijednost imovine u uporabi, ovisno o tome koji je viši. Za potrebe procjene umanjenja vrijednosti, imovina se grupira na najnižu razinu kako bi se pojedinačno utvrdio novčani tijek (jedinice koja stvaraju novac). Nefinansijska imovina, osim goodwilla, za koju je iskazan gubitak od umanjenja vrijednosti, provjerava se na svaki datum izvješćivanja radi mogućeg ukidanja umanjenja vrijednosti.

h) Zalihe

Zalihe se vrednuju po nižoj vrijednosti između troška nabave i neto ostvarive vrijednosti, nakon rezerviranja za zastarjele stavke. Neto ostvariva vrijednost je prodajna cijena u uobičajenom tijeku poslovanja, umanjena za troškove koji su nužni da se obavi prodaja. Trošak se utvrđuje na osnovi prosječnog vaganog troška.

Telefonski uređaji često se prodaju za nižu cijenu od nabavne a u svezi s promocijskim akcijama kako bi se pridobili novi i/ili zadržali postojeći preplatnici s minimalnim ugovorenim razdobljem. Ti gubici prilikom prodaje opreme se evidentiraju u trenutku prodaje ukoliko je uobičajena prodajna cijena viša od nabavne vrijednosti telefonskog uređaja. Ukoliko je uobičajena prodajna cijena niža od nabavne vrijednosti, razlika se priznaje odmah kao umanjenje vrijednosti.

i) Ulaganja u nekretnine

Ulaganja u nekretnine odnose se uglavnom na poslovne zgrade i zemljišta koja se drže u svrhu dugoročnog stjecanja prihoda od najma ili zbog porasta njihove vrijednosti i Društvo se njima ne koristi. Ulaganja u nekretnine tretiraju se kao dugotrajna ulaganja, osim ako nisu namijenjena prodaji u sljedećoj godini i kupac je identificiran, u kojem se slučaju svrstavaju u kratkotrajnu imovinu.

Ulaganja u nekretnine iskazuju se po povjesnom trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i umanjenje vrijednosti. Amortizacija zgrada obračunava se primjenom pravocrtnе metode u svrhu alokacije troška tijekom njihovog korisnog vijeka uporabe 10 do 50 godina (2017. godina: 10 do 50 godine).

Naknadni izdaci kapitaliziraju se samo kada je vjerojatno da će Društvo od toga imati buduće ekonomski koristi i kada se trošak može pouzdano mjeriti. Svi ostali troškovi popravaka i održavanja terete izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti kada nastanu. Ukoliko Društvo počne koristiti ulaganja u nekretnine, ona se reklassificiraju u nekretnine, postrojenja i opremu, te njihova knjigovodstvena vrijednost na dan reklassifikacije postaje iznos prepostavljenog troška koji će se naknadno amortizirati.

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

2.4. Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

j) Finansijska imovina

Stavke imovine klasificirane su i mјere se kako je prikazano u nastavku:

Klasifikacija i mjerjenje	Klasifikacija i mjerjenje
Aktiva	
Kratkotrajna imovina	
Novac i novčani ekvivalenti (depoziti, komercijalni zapisi, ...)	Držanje radi naplate /Amortizirani trošak
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	Držanje radi naplate Amortizirani trošak
Ostala finansijska imovina	
Dani zajmovi i ostala potraživanja	Držanje radi naplate Amortizirani trošak
Vlasnički instrumenti	Fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit bez naknadne reklasifikacije u račun dobiti i gubitka (FVOCI)
Dugotrajna imovina	
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	Držanje radi naplate Amortizirani trošak
Ostala finansijska imovina	
Dani zajmovi i ostala potraživanja	Držanje radi naplate Amortizirani trošak
Vlasnički instrumenti	Držanje radi naplate i prodaja Fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit bez naknadne reklasifikacije u račun dobiti i gubitka (FVOCI)

Poslovni model odražava način na koji Društvo upravlja imovinom kako bi ostvarilo novčane tijekove – bez obzira na to je li cilj Društva: (i) isključivo prikupljanje ugovornih novčanih tokova od imovine ('držanje radi naplate ugovornih novčanih tokova') ili (ii) prikupiti i ugovorne novčane tokove i novčane tokove koji proizlaze iz prodaje imovine ('držati radi naplate ugovornih novčanih tokova i prodaje'), a ako nijedna od gore navedenih točaka nije primjenjiva, finansijska imovina se klasificira kao dio drugog poslovnog modela i mjeri se po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

2.4. Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

j) Finansijska imovina (nastavak)

Dužnički instrumenti

Za vrednovanje držanih dužničkih instrumenata je važno koji poslovni model vrijedi za svakog od njih pojedinačno te pokazuju li karakteristike običnog zajma, odnosno sastoje li se njihovi novčani tokovi isključivo od kamate i glavnice. Ako pokazuju te karakteristike i ako se prema poslovnom modelu ne namjeravaju prodavati, nego držati do dospijeća, moraju se mjeriti po amortiziranom trošku. Ako poslovni model nastoji te instrumente djelomično prodati i djelomično ih držati, oni se mjere po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit uz naknadnu reklassifikaciju u račun dobiti i gubitka. U svim ostalim slučajevima, finansijska imovina se mjeri po fer vrijednosti kroz Račun dobiti i gubitka.

Potraživanja prodana agenciji za naplatu potraživanja kao način naplate, najprije su klasificirana u kategoriju „držanje radi naplate“, te se mjere po amortiziranom trošku jer u trenutku priznavanja takve imovine HT ima kreditni rizik i SPPI test je zadovoljen.

Vlasnički instrumenti

Vlasnički instrumenti uključuju strateška ulaganja. Vrednovanje vlasničkih instrumenata mjeri se kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOCI) bez naknadne reklassifikacije u račun dobiti i gubitka. Razlog tome je što pri strateškim ulaganjima prioritet nije kratkoročno maksimalno povećanje dobiti. Stjecanje i prodaja strateških ulaganja temelje se na razmatranjima poslovne politike. Dividende se priznaju Računu dobiti i gubitka u slučaju kada ne predstavljaju otplate glavnice.

Kolaterali

Kolaterali Društva uključuju obrnute REPO poslove što je prikazano u bilješci 36.

k) Strane valute

Transakcije u stranoj valuti preračunate su u domaću valutu primjenom srednjeg tečaja Hrvatske narodne banke na datum transakcije. Novčana imovina i obveze u stranoj valuti preračunate su u domaću valutu po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke važećem na datum izvješća o finansijskom položaju. Dobitak ili gubitak nastao iz promjene tečaja nakon datuma transakcije evidentira se u sveobuhvatnoj dobiti u sklopu finansijskih prihoda odnosno finansijskih rashoda.

l) Najmovi

Najmovi u kojima značajan dio rizika i koristi vlasništva zadržava najmodavac svrstavaju se kao poslovni najmovi. Plaćanja po osnovi poslovnih najmova (umanjen za poticaje primljene od zakupodavca) terete sveobuhvatnu dobit na ravnomjernoj osnovi tijekom razdoblja najma.

Najmovi nekretnina, postrojenja i opreme, gdje Grupa zadržava gotov sve rizike i koristi vlasništva klasificiraju se kao finansijski najmovi. Finansijski najmovi kapitaliziraju se na početku najma po fer vrijednosti unajmljene imovine ili, ako je niže, po sadašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja najma. Svako plaćanje najma razvrstava se na obveze i finansijske troškove. Odgovarajuće obveze po najmu, umanjena za troškove financiranja, uključene su u posudbe. Kamatni dio finansijskog troška tereti sveobuhvatnu dobit tijekom trajanja najma na način da se postigne ista periodična kamatna stopa na preostalo stanje obveze za svako razdoblje. Nekretnine, postrojenja i oprema stečeni finansijskim najmom amortiziraju se tijekom razdoblja najma ili vijeka uporabe ovisno o tome što je kraće.

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

2.4. Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

I) Najmovi (nastavak)

Finansijski najmovi kapitaliziraju se s početkom najma, po nižem od fer vrijednosti unajmljene imovine ili sadašnje vrijednosti minimalnih iznosa plaćanja najma. Obveza za najam, umanjenja za finansijske troškove, prikazana je u kratkoročnim i dugoročnim obvezama. Svako plaćanje podijeljeno je na obvezu i finansijski trošak. Imovina koja je u finansijskom najmu se amortizira tijekom korisnog vijeka trajanja te imovine ili razdoblja trajanja najma, ako nije izvjesno da će Društvo postati vlasnikom imovine na kraju razdoblja najma.

m) Oporezivanje

Porez na dobit temelji se na rezultatu poslovne godine i uključuje odgođene poreze. Odgođeni porezi računaju se koristeći metodu obveze.

Odgođeni porezi na dobit odražavaju neto porezni učinak privremenih razlika između knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obveza za potrebe finansijskog izvješćivanja i iznosa korištenih za potrebe obračuna poreza na dobit na datum izvješćivanja.

Odgođeni porez određuje se pomoću stopa poreza na dobit koje su na snazi ili obznanjene na datum finansijskog izvješća i Društvo očekuje se da će ih se primijeniti kada se odgođena porezna imovina ostvari ili se odgođena porezna obveza podmiri.

Mjerenje odgođenih poreznih obveza i imovine odražava porezne posljedice koje bi mogle nastati iz načina na koji Društvo očekuje, na datum izvješćivanja, povrat ili podmirenje knjigovodstvenog iznosa svoje imovine i obveza.

Odgođena porezna obveza nastaje na temelju oporezivih privremenih razlika koje proizlaze iz ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke pothvate, osim odgođene obveze kod koje je trenutak ukidanja privremenih razlika kontroliran od strane Društva, te je vjerojatno da se privremena razlika neće ukinuti u doglednoj budućnosti.

Odgođena porezna imovina i obveze se prebijaju ako postoji zakonsko pravo na prijeboj tekuće porezne imovine i tekućih poreznih obveza i gdje se odgođena porezna imovina i obveze odnose na poreze na dobit koje je nametnula ista porezna vlast ili na istom poreznom subjektu ili različitim poreznim subjektima u kojima postoji namjera da se podmiri iznose na neto osnovi.

Odgođena porezna imovina priznaje se do iznosa za koji je vjerojatno da će buduća oporeziva dobit (ili raspuštanje odgođenih poreznih obveza) biti dosta na da bi se privremene razlike mogle iskoristiti.

Odgođena porezna imovina i obveze ne diskontiraju se i razvrstavaju se kao dugotrajna imovina i dugoročne obveze u izvješću o finansijskom položaju. Odgođena porezna imovina priznaje se kada postoji vjerojatnost da će na raspolaganju biti dosta oporeziva dobit u odnosu na koju se može iskoristiti odgođena porezna imovina.

Tekući i odgođeni porezi terete se ili odobravaju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti ako se porez odnosi na stavke koje su odobrene ili terećene, u istom ili različitom razdoblju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

n) Obveze prema zaposlenicima

Društvo osigurava isplate ostalih dugoročnih primanja zaposlenicima (bilješka 27). Ove obveze uključuju troškove jednokratnih otpremnina. Definiranu obvezu primanja zaposlenih računa neovisni aktuar na godišnjoj osnovi korištenjem metode projicirane kreditne jedinice. Metoda projicirane kreditne jedinice uzima u obzir svako razdoblje radnog staža iz kojeg proizlazi dodatno povećanje obveze poslodavca za utvrđene naknade zaposlenicima i mjeri svaku obvezu posebno da bi se utvrdila konačna obveza.

Troškovi minulog rada se priznaju u izvješću o sveobuhvatnoj dobiti odmah u razdoblju u kojem su nastali. Prihodi ili rashodi nastali izostankom ili podmirivanjem obveze se priznaju kad se izostanak ili podmirivanje dogodi.

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

2.4. Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

n) Obveze prema zaposlenicima (nastavak)

Obveza za naknade je mjerena sadašnjom vrijednošću procijenjenog budućeg novčanog tijeka koristeći diskontnu stopu sličnu kamatnoj stopi na državne obveznice, gdje su valuta i uvjeti državnih obveznica usklađeni s valutom i procijenjenim uvjetima obveze za naknade. Aktuarski dobici i gubici se priznaju izravno u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti za razdoblje u kojem nastanu.

Trošak kamate izračunava se primjenom diskontne stope na neto stanje obveze za definirane naknade i fer vrijednost imovine plana. Taj trošak je uključen u trošak primanja zaposlenih u računu dobiti i gubitka.

Društvo pruža kratkoročne naknade za smrt u službi koje se priznaje kao trošak u razdoblju nastanka.

o) Priznavanje prihoda

Prihodi nastaju iz redovnog poslovanja Društva.

U nastavku je prikazan model od pet koraka koji se primjenjuje za priznavanje prihoda od ugovora s kupcima:

1. korak: utvrditi ugovor(e) s kupcem
2. korak: utvrditi obveze isporuke u ugovoru
3. korak: utvrditi cijenu transakcije
4. korak: dodijeliti cijenu transakcije obvezama isporuke u ugovoru
5. korak: priznati prihode kada (ili kako) subjekt ispuni obvezu isporuke

Prihodi se priznaju za svaku zasebnu obvezu isporuke u ugovoru u iznosu cijene transakcije. Cijena transakcije je iznos naknade u ugovoru na koju Društvo očekuje da ima pravo u zamjenu za prijenos obećane robe ili usluga kupcu.

Za ugovore koji sadrže više od jedne obveze isporuke (ugovore s više elemenata), Društvo cijenu transakcije raspoređuje na obveze isporuke na osnovi relativnih pojedinačnih prodajnih cijena. Pojedinačna prodajna cijena (*stand-alone selling price - SSP*) je cijena po kojoj bi Društvo zasebno kupcu prodalo obećanu robu ili uslugu.

Dodjela na temelju relativne pojedinačne prodajne cijene obavlja se na sljedeći način: Najprije se pojedinačna prodajna cijena obveze isporuke dijeli sa zbrojem pojedinačnih prodajnih cijena svih obveza isporuke. Taj se omjer zatim množi s cijenom transakcije. Rezultat je relativna pojedinačna prodajna cijena.

Prihodi se priznaju kada su obveze isporuke zadovoljene prijenosom kontrole obećane robe ili usluge na kupca. Kontrola nad robom (npr. prodaja opreme) prenosi se kada se roba isporuči kupcu, kupac u potpunosti raspolaze robom i ne postoji nepodmirena obveza koja bi mogla utjecati na kupčevu prihvatanje robe. Isporuka je obavljena kada je roba otpremljena na određenu lokaciju, a rizici zastarijevanja i gubitka preneseni su na kupca. Kontrola nad robom obično se prenosi u određenom trenutku.

Kontrola nad uslugama (npr. prodaja telekomunikacijskih usluga, usluga održavanja, prodaje licenci itd.) prenosi se tijekom vremena ili u određenom trenutku, što utječe na iskazivanje prihoda. Prihodi od pružanja usluga priznaju se u razdoblju u kojem su usluge obavljene. Ako se realizacija usluge proteže na više od jednog razdoblja, metoda inputa (na temelju nastalih troškova) i metoda outputa (na temelju isporučenih jedinica/poslova) koriste se za mjerenje napretka do konačnog izvršenju.

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

2.4. Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

o) Priznavanje prihoda (nastavak)

Metoda outputa koristi se u uslugama za masovno tržište (npr. glasovne i podatkovne usluge koje se mjesечно pružaju korisnicima) kao i u sustavnim rješenjima (npr. ugradnja opreme, kada vremensko razdoblje između početka rada i isporuke usluge nije predugovito i / ili kada obje strane obavljene poslove redovito potvrđuju). Metoda inputa se uglavnom koristi za složena sustavna rješenja (npr. za razvoj rješenja prilagođenog pojedinom kupcu koje traje duže vrijeme), pri čemu se prihodi priznaju mjesечно na temelju nastalih troškova kako bi se prikazao napredak do konačnog izvršenja u razdobljima u kojima međusobne potvrde još uvijek nisu dospjele.

Ukupni iznos cijene transakcije raspoređen na obveze isporuke koje nisu podmirene (ili su djelomično podmirene) na dan 31. prosinca 2018. godine je 193 milijuna kuna. Društvo očekuje da će taj iznos priznati kao prihod u sljedećih 30 mjeseci. Kada se prihod priznaje tijekom vremena u skladu s obračunatim prihodom, Društvo koristi mogućnost neobjavljivanja neplaćene cijene transakcije dodijeljene obvezama isporuke koje nisu podmirene (ili su djelomično podmirene). Prilikom određivanja cijene transakcije, Društvo usklađuje obećani iznos naknade za učinke vremenske vrijednosti novca, ako vrijeme plaćanja koje su ugovorne strane ugovorile (eksplicitno ili implicitno) klijentu ili Društvu omogućuju značajnu korist od financiranja prijenosa robe ili usluga kupcu. Društvo koristi mogućnost da ne razmatra značajnu komponentu financiranja ako je maksimalno razdoblje između isporuke robe ili pružanja usluge i plaćanja od strane kupca godinu dana ili manje. Također, u skladu s politikom Društva, ako će iznos komponente financiranja premašiti 5% od ukupne cijene transakcije ugovora, pretpostavlja se da to znači da će se takva komponenta financiranja smatrati značajnom. Nasuprot tome, ako je iznos 5% ili manji, Društvo može zaključiti da se komponenta financiranja neće smatrati značajnom. Na temelju tih kriterija Društvo nije utvrdilo značajnu komponentu financiranja u ugovorima s kupcima.

Standardom se utvrđuje računovodstveno iskazivanje pojedinačnih ugovora s kupcima. Međutim, postoji mogućnost primjene standarda i na portfelj ugovora, ako:

- ugovori objedinjeni u portfelj imaju slična obilježja i
- primjenom standarda na portfelj ne dolazi do bitno drugačijeg rezultata u odnosu na računovodstveno iskazivanje pojedinačnih ugovora.

Društvo iskazivanje prihoda u skladu s MSFI-jem 15 primjenjuje na portfelje ugovora i na pojedinačne ugovore. Standard se primjenjuje na portfelje ugovora za proizvode za masovno tržište, dok se za posebna rješenja primjenjuje na razini pojedinačnih ugovora. Portfelji su definirani unutar svakog relevantnog područja poslovanja i uspostavljeni su u skladu s uobičajenim zahtjevima za usklađenjem po pojedinačnim ugovorima.

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

2.4. Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

p) Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju gotovinu, depozite po viđenju, komercijalne zapise i kratkotrajna, visoko likvidna ulaganja koja se lako pretvaraju u poznate iznose novca s prвobitnim dospјećima od tri mjeseca ili manje i koja podliježu neznatnom riziku promjene vrijednosti. Novac i novčani ekvivalenti se vrednuju po amortiziranom trošku jer: (i) se drže radi prikupljanja novčanih tokova iz ugovora koji predstavljaju SPPI, i (ii) nisu iskazani kao FVTPL.

q) Posudbe

Troškovi posudbe se početno priznaju po fer vrijednosti umanjenoj za troškove transakcije, te se naknadno vrednuju po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope.

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

2.4. Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

r) Rezerviranja

Rezerviranje se priznaje samo u slučaju kada Društvo ima postojeću obvezu (zakonsku ili izvedenu) kao rezultat prošlog događaja i ako postoji vjerojatnost da će biti potreban odljev sredstava koja čine gospodarske koristi kako bi se obveza podmirila, a moguće je napraviti pouzdanu procjenu iznosa obveze. Rezerviranja se razmatraju na svaki datum izvješća o finansijskom položaju i prilagođavaju kako bi odražavala najbolju trenutnu procjenu.

U slučajevima kada je bitan učinak vremenske vrijednosti novca, iznos rezerviranja čini sadašnja vrijednost izdataka za koje se očekuje da će biti potrebni za podmirenje obveze. Kada se koristi diskontiranje, povećanje rezerviranja koje odražava protok vremena priznaje se kao finansijski trošak.

Rezerviranja za otpremnine priznaju su kada se Društvo obveže raskinuti ugovore o radu sa zaposlenicima, to jest kada Društvo ima napravljen detaljan formalan plan za raskid ugovora o radu koji je bez realne mogućnosti povlačenja. Rezerviranja za otpremnine obračunata su u iznosima plaćenim ili koji se očekuju da će biti isplaćeni kao u slučaju programa zbrinjavanja viška radnika.

Porezi i naknade, kao što su porezi osim poreza na dobit i propisanih naknada na temelju podataka koji se odnose na razdoblje prije nastale obveze plaćanja, priznaju se kao obveza u trenutku nastupa obvezujućeg događaja koji rezultira plaćanjem poreza, kako je utvrđeno od strane zakona koji utvrđuje obvezu plaćanja. Ukoliko je porez plaćen prije obvezujućeg događaj, priznaje kao pretporez.

Grupa koristi određenu imovinu za koju se očekuje da će se ostvariti troškovi demontaže i obnove. Rezerviranje se priznaje u visini novčanih odljeva koji se očekuju s danom prestanka korištenja te imovine, koji su po prirodi dugoročni i uglavnom se odnose na razdoblje do 20 godina od početka upotrebe imovine.

s) Nepredviđena imovina i obveze

Nepredviđena imovina ne priznaje se u finansijskim izvješćima. Objavljuje se u bilješkama kada je vjerojatan priljev gospodarskih koristi.

Nepredviđene obveze ne priznaju se u finansijskim izvješćima. Te obveze objavljuju se u bilješkama osim u slučaju da je mogućnost odljeva sredstava koja predstavljaju gospodarske koristi malo vjerojatna.

t) Plaćanje temeljeno na dionicama

Trošak transakcija koje se podmiruju u novcu i koje se podmiruju u dionicama početno se priznaje po fer vrijednosti na datum dodjele koristeći binomni model, pojedinosti su dane u bilješci 39. Fer vrijednost se priznaje kao trošak kroz razdoblja do datuma ostvarivanja prava kada se priznaje odgovarajuća obveza. Obveza se naknadno vrednuje po fer vrijednosti na svaki datum izvješća o finansijskom položaju uključujući datum podmirenja transakcije, dok se promjene fer vrijednosti priznaju u izvješću o sveobuhvatnoj dobiti.

u) Događaji nakon izvještajnog datuma

Događaji nastali nakon izvještajnog datuma koji daju dodatne informacije o poziciji Društva na datum izvješća o finansijskom položaju (događaji za usklađenje) iskazuju se u finansijskim izvješćima. Događaji nastali nakon izvještajnog datuma koji nisu događaji za usklađenje objavljuju se u bilješkama uz finansijska izvješća kada su značajni.

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

2.4. Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

v) Obveze prema dobavljačima

Obveze prema dobavljačima predstavljaju obveze plaćanja kupljenih dobara i usluga od dobavljača u redovnom poslovanju. Klasificirane su kao kratkoročne obveze ukoliko dospijevaju u roku jedne godine ili kraće. U suprotnom, klasificiraju se kao dugoročne obveze.

w) Isplata dividende

Isplata dividende dioničarima Društva priznaje se kao obveza u finansijskim izvješćima Društva u razdoblju u kojem je dividenda odobrena od strane dioničara Društva.

x) Zarada po dionici

Zarada po dionici računa se dijeljenjem dobiti raspoložive za isplatu dioničarima Društva s vaganim prosječnim brojem redovnih dionica tijekom godine isključujući obične dionice kupljene od strane Društva koje se drže kao trezorske dionice.

y) Glavnica

Redovne dionice prikazane su kao glavnica. Dionice u vlasništvu Društva prikazuju se kao vlastite dionice i izuzimaju se iz glavnice.

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

3 Informacije o segmentima

Za poslovni oblik izvješća o segmentima Društva za potrebe finansijskih izvješća određeni su Segment privatnih korisnika, Segment poslovnih korisnika i Segment mreže i funkcija podrške jer na rizike i stope povrata Društva prvenstveno utječu razlike u tržištu i korisnicima. Segmenti su organizirani i vođeni odvojeno prema prirodi korisnika i tržišta kojima se pružaju usluge, gdje svaki segment predstavlja stratešku poslovnu jedinicu koja nudi različite proizvode i usluge.

Segment privatnih korisnika obuhvaća marketinške, prodajne i korisničke usluge, a usredotočen je na pružanje usluga pokretnih i nepokretnih telekomunikacija, usluga televizijske distribucije te električne energije privatnim korisnicima.

Segment poslovnih korisnika obuhvaća marketinške, prodajne i korisničke usluge, a usredotočen je na pružanje usluga pokretnih i nepokretnih telekomunikacija, električne energije te usluga integracije sustava korporativnim korisnicima, malim i srednjim poduzetnicima i javnom sektoru. Također je odgovoran za posovanje veleprodaje usluga pokretnih i nepokretnih komunikacija.

Segment Mreža i funkcije podrške provode upravljanje između segmenata i funkcije podrške, a obuhvaćaju tehniku, nabavu, računovodstvo, riznicu, pravne poslove i druge središnje funkcije. Mreža i funkcije podrške uključeni su u informacije o segmentima kao dobrovoljno objavljivanje jer ne ispunjava kriterije poslovnog segmenta.

Uprava kao glavni donositelj poslovnih odluka prati poslovne rezultate poslovnih jedinica zasebno u svrhu donošenja odluka o alociranju resursa i ocjena rezultata. Rezultat segmenta se procjenjuje temeljem kontribucijske marže II ili Dobit iz osnovne djelatnosti (kao što je prikazano u tabeli ispod).

Zemljopisne objave Društva temelje se na zemljopisnom položaju njenih korisnika.

Menadžment Društva ne prati imovinu i obveze po segmentima te iz toga razloga nisu objavljene te informacije.

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

3 Informacije o segmentima (nastavak)

Sljedeće tabele prikazuju informacije o prihodima i direktnim troškovima segmenata Društva:

	Privatni milijuni kuna	Poslovni milijuni kuna	Mreža i funkcije podrške milijuni kuna	Ukupno milijuni kuna
Godina završena 31. prosinca 2017. godine				
Prihodi segmenta	3.534	2.539	-	6.073
<i>Pokretne telekomunikacije</i>	1.963	1.049	-	3.012
<i>Nepokretne telekomunikacije</i>	1.545	1.149	-	2.694
<i>Sistemska rješenja</i>	-	226	-	226
<i>Razno</i>	26	115	-	141
Direktни трошкови – производни	(202)	(153)	-	(355)
Prihodi i трошкови od потраživanja od kupaca	(24)	(58)	-	(82)
Rezultat segmenta (kontribucijska marža I)	3.308	2.328	-	5.636
Direktни трошкови – непроизводни	(602)	(561)	-	(1.163)
Rezultat segmenta (kontribucijska marža II)	2.706	1.767	-	4.473
Ostali operativni prihodi	-	-	157	157
Ostali operativni трошкови	(327)	(261)	(1.483)	(2.071)
Amortizacija i уманjenje vrijednosti dugotrajne imovine	-	-	(1.444)	(1.444)
Dobit iz osnovne djelatnosti	2.379	1.506	(2.770)	1.115
Godina završena 31. prosinca 2018. godine				
Prihodi segmenta	3.496	2.532	-	6.028
<i>Pokretne telekomunikacije</i>	2.042	1.106	-	3.148
<i>Nepokretne telekomunikacije</i>	1.436	1.113	-	2.549
<i>Sistemska rješenja</i>	-	233	-	233
<i>Razno</i>	18	80	-	98
Direktни трошкови – производни	(238)	(151)	-	(389)
Prihodi i трошкови od потраživanja od kupaca	(38)	(12)	-	(50)
Rezultat segmenta (kontribucijska marža II)	3.220	2.369	-	5.589
Direktни трошкови – непроизводни	(598)	(552)	-	(1.150)
Rezultat segmenta (kontribucijska marža II)	2.622	1.817	-	4.439
Ostali operativni prihodi	-	-	146	146
Ostali operativni трошкови	(350)	(229)	(1.361)	(1.940)
Amortizacija i уманjenje vrijednosti dugotrajne imovine	-	-	(1.352)	(1.352)
Dobit iz osnovne djelatnosti	2.272	1.588	(2.567)	1.293

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

3 Informacije o segmentima (nastavak)

Prihodi – prema zemljopisnim područjima

	2018. godina milijuni kuna	2017. godina milijuni kuna
Republika Hrvatska	5.638	5.773
Ostatak svijeta	390	300
	6.028	6.073

Sva imovina Društva nalazi se u Hrvatskoj.

Nitko od vanjskih kupaca Društva ne predstavlja značajan izvor prihoda.

Prihod prema kategorijama

	2018. godina milijuni kuna	2017. godina milijuni kuna
Prihod od pružanja usluga	5.061	5.450
Prihod od prodaje robe	967	623
	6.028	6.073

Analiza prihoda po kategorijama prema smjernicama o priznavanju prihoda, efektivno od 1. siječnja 2018. godine.

4 Ostali prihodi

	2018. godina milijuni kuna	2017. godina milijuni kuna
Dobit od prodaje dugotrajne imovine	13	71
Prihod od najma	34	28
Prihod od kazni i naknada šteta	13	11
Prihod od imovine stečene bez naknade	7	11
Prihod od otpisa obveza	19	2
Prihod od prodaje otpada	2	2
Prihod od prodaje poslovanja s električnom energijom	30	-
Ostali prihod	28	32
	146	157

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

4 Ostali prihodi (nastavak)

U svibnju 2018. godine Društvo je sklopljilo ugovor s poduzećem RWE Hrvatska d.o.o., i tako započelo proces prijenosa poslovanja s električnom energijom poduzeću RWE Hrvatska d.o.o.
Po dobivanju svih potrebnih regulatornih odobrenja i nakon isplate kupovne cijene od 30 milijuna kuna, proces prodaje električne energije kupcu RWE Hrvatska d.o.o je zaključen u rujnu 2018. godine.

5 Troškovi prodane robe, materijala i energije

	2018. godina milijuni kuna	2017. godina milijuni kuna
Troškovi prodane robe	859	814
Troškovi energije	108	97
Trošak prodane električne energije	98	169
Troškovi materijala	14	15
Troškovi prodane usluge	12	-
	1.091	1.095

6 Troškovi usluga

	2018. godina milijuni kuna	2017. godina milijuni kuna
Međusobno povezivanje u zemlji	182	199
Međusobno povezivanje u inozemstvu	207	156
Ostale usluge	183	173
	572	528

7 Amortizacija i umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine

	2018. godina milijuni kuna	2017. godina milijuni kuna
Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme	708	854
Amortizacija nematerijalne imovine	620	553
	1.328	1.407
Gubitak od umanjenja vrijednosti	24	37
	1.352	1.444

Detaljno objašnjenje troška amortizacije i gubitka od umanjenja vrijednosti dano je u bilješkama 14, 15 i 16.

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

8 Troškovi osoblja

	2018. godina milijuni kuna	2017. godina milijuni kuna
Bruto plaće bez doprinosa iz plaća	506	466
Porezi, doprinosi i ostali troškovi plaća	135	129
Doprinosi iz plaća	116	115
Troškovi otpremnina (bilješka 28)	37	56
Amortizacija kapitaliziranih troškova stjecanja ugovora	1	-
Dugoročna primanja zaposlenih	1	1
	<hr/>	<hr/>
	796	767
	<hr/>	<hr/>

9 Ostali troškovi

	2018. godina milijuni kuna	2017. godina milijuni kuna
Troškovi licenci	183	309
Usluge održavanja	253	265
Ugovori o djelu	96	123
Najamnina (bilješka 33)	132	122
Prodajne naknade	55	108
Amortizacija kapitaliziranih troškova stjecanja ugovora	40	-
Troškovi promidžbe	94	96
Rezerviranja za naknade i rizike	13	36
Ostali porezi i doprinosi	33	31
Poštanski troškovi	30	29
Obrazovanje i savjetovanje	28	28
Pozivni centri i korisnička podrška	17	15
Dnevnice i ostali putni troškovi	15	17
Troškovi akvizicije korisnika	8	14
Trošak kazni i naknade šteta	9	13
Odobrenja dana korisnicima	13	11
Osiguranje	11	10
Vrijednosno usklađenje zaliha	7	5
Gubitak od otuđenja dugotrajne imovine	1	2
Ostali troškovi	51	52
	<hr/>	<hr/>
	1.089	1.286
	<hr/>	<hr/>

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

10 Financijski prihod

	2018. godina milijuni kuna	2017. godina milijuni kuna
Prihod od kamata	8	6
Pozitivne tečajne razlike	12	18
Prihod od prodaje obveznica	-	1
	20	25

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

11 Finansijski rashod

	2018. godina milijuni kuna	2017. godina milijuni kuna
Trošak kamata	81	77
Negativne tečajne razlike	18	44
Ostali finansijski rashod	4	2
	<hr/>	<hr/>
	102	123
	<hr/>	<hr/>

12 Porez na dobit

a) Porez na dobit

	2018. godina milijuni kuna	2017. godina milijuni kuna
Porez tekuće godine	226	203
Odgođeni porezni trošak	(6)	(17)
	<hr/>	<hr/>
	220	186
	<hr/>	<hr/>

b) Usklađenje poreza na dobit i porezne stope

	2018. godina milijuni kuna	2017. godina milijuni kuna
Dobit prije poreza	1.211	1.027
Porez na dobit od 18% domaća stopa	218	185
	<hr/>	<hr/>
Porezni utjecaji od:		
Prihodi koji nisu predmet oporezivanja	-	(2)
Porezno nepriznati troškovi	2	2
Ostalo	-	1
	<hr/>	<hr/>
	220	186
	<hr/>	<hr/>
Efektivna porezna stopa	18,17%	18,11%
	<hr/>	<hr/>

Društvo je u prethodnim razdobljima koristilo porezne olakšice koje se odnose na reinvestiranje dobiti i povećanja dioničkog kapitala u istom iznosu. Ako se u budućnosti dionički kapital koji je uvećan reinvestiranjem dobiti smanji, to može dovesti do buduće porezne obveze za Društvo. Društvo vjeruje da neće nastati buduća porezna obveza.

Društvo je u tekućoj godini sa 1. siječnjem ostvarilo povećanje zadržane dobiti s osnove primjene novih računovodstvenih standarda u iznosu od 171 milijuna kuna. Porezni efekt navedenog događaja iznosi 18% odnosno 38 milijuna kuna, iznos koji će biti uključen u poreznu prijavu društva, a koji je umanjio početni efekt od 209 milijuna kuna.

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

12 Porez na dobit (nastavak)

Dijelovi i kretanja odgođene porezne imovine i obveza su sljedeći:

Odgođena porezna imovina i obveze priznate u:	31. prosinca 2018.	(odobrenje) / terećenje u 2018. godini	31. prosinaca 2017.	(odobrenje) / terećenje u 2017. godini	31. prosinaca 2016.
	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna
Sveobuhvatnoj dobiti					
Porezno nepriznata vrijednosna usklađenja	15	7	8	(3)	11
Umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine	41	(4)	45	13	32
Ukalkulirane kamate na sudske sporove	4	(1)	5	4	1
Ostalo	22	4	18	3	15
	82	6	76	17	59
<i>Ostaloj sveobuhvatnoj dobiti</i>					
Aktuarski dobici i gubici	-	-	-	-	-
Odgođena porezna imovina	82	6	76	17	59
<i>Ostalo sveobuhvatnoj dobiti</i>					
Aktuarski dobici i gubici	3	-	3	-	3
Odgođena porezna obveza	3	-	3	-	3

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

12 Porez na dobit (nastavak)

Odgođena porezna imovina se priznaje za sve odbitne privremene razlike do iznosa za koji je vjerojatno da će oporeziva dobit biti raspoloživa prema kojoj se odbitne privremene razlike mogu iskoristiti. Odgođena porezna imovina se ne diskontira.

Odgođena porezna imovina Društva se javlja s naslova umanjenja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme, vrijednosnog usklađenja potraživanja i zaliha (materijal, trgovačka roba), ukalkuliranih i rezerviranih troškova te drugih privremenih razlika. Od ukupnog iznosa odgođene porezne imovine, na kratkoročni dio odnosi se 26 milijuna kuna.

U Hrvatskoj ne postoji formalan postupak za potvrđivanje konačnog iznosa poreza prilikom podnošenja poreznih prijava za porez na dobit i PDV. Međutim, porezna obveza podliježe kontroli odgovarajućih poreznih organa u razdoblju do zastupanja apsolutne zastare u razdoblju od šest godina. Razdoblje zastare od šest godine počinje s godinom koja slijedi nakon godine u kojoj je predana porezna prijava, npr. 2020. godina za poreznu obvezu za 2018. godinu.

U 2015. godini je Porezna Uprava započela porezni nadzor poreza na dobit i povrata PDV-a Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2014. godine. Očekuje se ispostavljanje drugostupanjskog nalaza

13 Zarade po dionici

Osnovne zarade po dionici izračunavaju se dijeljenjem dobiti pripisive redovnim dioničarima Društva s vaganim prosječnim brojem redovnih dionica tijekom razdoblja.

Razrijeđene zarade po dionici jednake su osnovnim zaradama po dionici jer ne postoje potencijalne razrjedive redovne dionice ili opcije.

Slijede podaci o dobiti i dionicama korištenim za izračun osnovnih i razrijeđenih zarada po dionici:

	2018. godina	2017. godina
Dobit godine pripisiva redovnim dioničarima Društva		
u milijunima kuna	991	841
Vagani prosječni broj redovnih dionica za osnovnu zaradu po dionici	<u>81.427.562</u>	<u>81.833.631</u>
	12,17 kuna	10,28 kuna

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

14 Nematerijalna imovina

	Dozvole milijuni kuna	Softver milijuni kuna	Ostala imovina milijuni kuna	Investicije u tijeku milijuni kuna	Ukupno milijuni kuna
Stanje na dan 1. siječnja 2017. godine					
Nabavna vrijednost	481	3.170	821	129	4.601
Ispravak vrijednosti	(196)	(2.736)	(470)	-	(3.402)
Neto knjigovodstvena vrijednost	285	434	351	129	1.199
Kretanja tijekom 2017. godine					
Početna neto knjigovodstvena vrijednost	285	434	351	129	1.199
Povećanja	-	183	403	145	731
Prijenos	-	95	(43)	(48)	4
Amortizacija tekuće godine	(37)	(222)	(294)	-	(553)
Gubitak od umanjenja vrijednosti	-	(1)	-	-	(1)
Neto knjigovodstvena vrijednost	248	489	417	226	1.380
Stanje na dan 31. prosinca 2017. godine					
Nabavna vrijednost	481	3.433	1.176	226	5.316
Ispravak vrijednosti	(233)	(2.944)	(759)	-	(3.936)
Neto knjigovodstvena vrijednost	248	489	417	226	1.380
Kretanja tijekom 2018. godine					
Početna neto knjigovodstvena vrijednost	248	489	417	226	1.380
Povećanja	-	244	283	182	709
Smanjenje uslijed promjene procjene	-	-	(46)	-	(46)
Prijenos	-	143	47	(185)	5
Smanjenja			(14)	-	(14)
Amortizacija tekuće godine	(36)	(304)	(281)	-	(620)
Neto knjigovodstvena vrijednost	212	572	407	223	1.414
Stanje na dan 31. prosinca 2018. godine					
Nabavna vrijednost	481	3.816	1.408	223	5.928
Ispravak vrijednosti	(269)	(3.244)	(1.001)	-	(4.514)
Neto knjigovodstvena vrijednost	212	572	407	223	1.414

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

14 Nematerijalna imovina (nastavak)

U dugotrajnu nematerijalnu imovinu Društva na dan 31. prosinca 2018. godine uključeno je pet dozvola za uporabu radiofrekveničkog spektra (bilješke 2.4. e) i 38 b)).

Ostala imovina većinom se sastoji od kapitaliziranih ugovora za sadržaj (222 milijuna kuna) i kapitaliziranih troškova elektroničke komunikacijske infrastrukture. Investicije u tijeku uglavnom predstavljaju ulaganja u softver i korisničke licence.

Povećanje nematerijalne imovine

Značajnija povećanja nematerijalne imovine u 2018. godini odnose se na aplikativni, sistemske softver za mrežnu tehnologiju i korisničke licence u iznosu od 243 milijuna kuna, kapitalizirane troškove sadržaja u iznosu od 184 milijuna kuna i kapitalizirane troškove elektroničke komunikacijske infrastrukture u iznosu od 97 milijuna kuna.

Otuđenje nematerijalne imovine

Otuđenje nematerijalne imovine prvenstveno se odnosi na otuđenje kapitaliziranih troškova elektroničke komunikacijske infrastrukture u bruto iznosu od 53 milijuna kuna i softvera u iznosu 15 milijuna kuna (2017. godina: 15 milijuna kuna).

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

15 Nekretnine, postrojenja i oprema

	Zemljište i građevinski objekti milijuni kuna	Telekom postrojenja i oprema milijuni kuna	Alati, vozila, IT i uredska oprema milijuni kuna	Investicije u tijeku milijuni kuna	Ukupno milijuni kuna
Stanje na dan 1. siječnja 2017. godine					
Nabavna vrijednost	2.258	11.911	901	419	15.489
Ispravak vrijednosti	(1.385)	(8.232)	(768)	-	(10.385)
Neto knjigovodstvena vrijednost	873	3.679	133	419	5.104
Kretanja tijekom 2017. godine					
Početna neto knjigovodstvena vrijednost	873	3.679	133	419	5.104
Povećanja	28	507	35	289	859
Prijenosи	36	241	12	(293)	(4)
Smanjenja	(20)	(1)	-	-	(21)
Amortizacija tekuće godine	(74)	(723)	(56)	-	(853)
Gubitak od umanjenja vrijednosti	-	(36)	-	-	(36)
Neto knjigovodstvena vrijednost	843	3.667	124	415	5.049
Stanje na dan 31. prosinca 2017. godine					
Nabavna vrijednost	2.301	12.470	848	415	16.034
Ispravak vrijednosti	(1.458)	(8.803)	(724)	-	(10.985)
Neto knjigovodstvena vrijednost	843	3.667	124	415	5.049
Kretanja tijekom 2018. godine					
Početna neto knjigovodstvena vrijednost	843	3.667	124	415	5.049
Povećanja	11	387	15	393	806
Prijenosи	20	244	8	(277)	(5)
Smanjenja	(12)	(1)	(1)	-	(14)
Amortizacija tekuće godine	(71)	(589)	(47)	-	(707)
Gubitak od umanjenja vrijednosti	-	(9)	-	-	(9)
Neto knjigovodstvena vrijednost	791	3.699	99	531	5.120
Stanje na dan 31. prosinca 2018. godine					
Nabavna vrijednost	2.329	12.725	843	531	16.428
Ispravak vrijednosti	(1.538)	(9.026)	(744)	-	(11.308)
Neto knjigovodstvena vrijednost	791	3.699	99	531	5.120

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

15 Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

U investicije u tijeku Društva uključeni su i veći rezervni dijelovi u iznosu od 5 milijuna kuna (31. prosinca 2017. godine: 5 milijuna kuna). Početkom 2001. godine Društvo je provelo dodatne postupke kojima je dokazano pravo vlasništva nad zemljištem i građevinskim objektima prenesenim iz vlasništva društva HPT s.p.o. sukladno Zakonu o razdvajaju na dan 10. srpnja 1998. godine. Formalno registriranje prava vlasništva Društva još je u tijeku. Društvo nema značajnih nekretnina, postrojenja i opreme koju namjerava rashodovati ili prodati.

Povećanja nekretnina, postrojenja i opreme

Značajna povećanja tijekom 2018. godine odnose se na infrastrukturu i mrežnu opremu.

Gubitak od umanjenja vrijednosti

U 2018. godini Društvo je umanjilo vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme u iznosu od 9 milijuna kuna (2017. godine: 37 milijuna kuna) što se uglavnom odnosi na opremu zbog prelaska na moderniju tehnologiju. Nadoknadivi iznos ove opreme jednak je njenoj procijenjenoj fer vrijednosti umanjenoj za troškove prodaje, a nadoknadivi iznos određen je na temelju najboljih raspoloživih informacija na dan izvješća o finansijskom položaju kako bi odrazio iznos koji bi Društvo moglo ostvariti prodajom ove imovine u transakciji između poznatih i voljnih strana, nakon umanjenja za troškove otuđenja.

Otuđenje nekretnina, postrojenja i opreme

Otuđenje nekretnina, postrojenja i opreme prvenstveno se odnosi na otuđenje telekomunikacijske opreme, starih alata, IT, uredske opreme i vozila u bruto iznosu od 411 milijun kuna (2017. godina: 357 milijuna kuna).

Vlasništvo nad distribucijsko-telekomunikacijskom infrastrukturom

Iako je imovina (uključujući telekomunikacijsku kanalizaciju kao dio telekomunikacijske mreže) stečena prijenosom od pravnog prethodnika Društva, javne tvrtke HPT, putem Zakona o razdvajaju Hrvatske pošte i telekomunikacija i uložena u temeljni kapital pri stvaranju Društva od strane Republike Hrvatske 1. siječnja 1999. godine, u skladu s ostalim hrvatskim zakonima, dio mreže Društva koji je poznat pod nazivom distributivna telekomunikacijska kanalizacija (DTK) nema svu potrebnu dokumentaciju (građevinske dozvole, uporabne dozvole i sl.), što bi moglo biti značajno pri dokazivanju vlasništva trećim stranama. Postoje određene tražbine nad vlasništvom te imovine od strane lokalnih organa vlasti (grad Zagreb) koji mogu imati materijalan utjecaj na finansijska izvješća u slučaju da HT ne bude u mogućnosti dokazati svoja vlasnička prava na taj dio DTK-a. Menadžment HT-a smatra da je vjerojatnost nastanka navedenih okolnosti vrlo malo vjerojatna. Stoga u ovim finansijskim izvješćima nisu po navedenom napravljena nikakva usklađenja.

Neto knjigovodstvena vrijednost telekomunikacijske kanalizacije Društva na dan 31. prosinca 2018. godine iznosi 878 milijuna kuna (31. prosinca 2017. godine: 862 milijuna kuna).

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

15 Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

Imovina u najmu

Društvo kao najmoprimac u finansijskom najmu ima telekomunikacijsku opremu u niže navedenim iznosima:

	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
	milijuni kuna	milijuni kuna
Trošak	58	58
Ispravak vrijednosti	(25)	(17)
Neto knjigovodstvena vrijednost	33	41

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

16 Ulaganje u nekretnine

milijuni kuna

Stanje na dan 1. siječnja 2017. godine

Nabavna vrijednost	83
Ispravak vrijednosti	(39)
Neto knjigovodstvena vrijednost	44
	<hr/>

Kretanja tijekom 2017. godine

Početna neto knjigovodstvena vrijednost	44
Povećanja	-
Smanjenja	(8)
Prijenos na nekretnine, postrojenja i opremu	-
Amortizacija tekuće godine	(1)
Neto knjigovodstvena vrijednost	35

Stanje na dan 31. prosinca 2017. godine

Nabavna vrijednost	60
Ispravak vrijednosti	(25)
Neto knjigovodstvena vrijednost	35
	<hr/>

Kretanja tijekom 2018. godine

Početna neto knjigovodstvena vrijednost	35
Povećanja	2
Amortizacija tekuće godine	(1)
Gubitak od umanjenja vrijednosti	(15)
Neto knjigovodstvena vrijednost	21
	<hr/>

Stanje na dan 31. prosinca 2018. godine

Nabavna vrijednost	50
Ispravak vrijednosti	(29)
Neto knjigovodstvena vrijednost	21
	<hr/>

Društvo je klasificiralo prazne objekte i neizgrađena zemljišta kao ulaganje u nekretnine.

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

17 Ulaganja u ovisna društva

Neto knjigovodstvena vrijednost ulaganja u ovisna društva uključuje:

	31. prosinca 2018. milijuni kuna	31. prosinca 2017. milijuni kuna
Iskon Internet d.d.	-	477
Combis d.o.o.	-	189
E-tours d.o.o.	-	8
KDS d.o.o.	-	3
OT-Optima Telekom d.d.	-	121
HT holding d.o.o (M-Tele d.o.o. je promijenio ime u HT holding d.o.o)	1.722	924
	<hr/> 1.722	<hr/> 1.722

U 2018. godini HT d.d. je prenio svoje udjele u društвima Iskon Internet d.d., Combis d.o.o., E-Tours d.o.o., KDS d.o.o. i Optima Telekom d.d. na društvo HT holding d.o.o. Navedeni udjeli su preneseni s HT d.d. na HT holding d.o.o. po neto knjigovodstvenoj vrijednosti.

Društvo HT holding d.o.o., koje djeluje kao subjekt posebne namjene, uključuje niže navedena ovisna društva:

<u>Društvo</u>	<u>Zemlja</u>	<u>Osnovne djelatnosti</u>	<u>Vlasnički udjel</u>
Iskon Internet d.d.	Republika Hrvatska	Pružanje internet i podatkovnih usluga	100%
Combis d.o.o.	Republika Hrvatska	Pružanje informatičkih usluga	100%
E-tours d.o.o	Republika Hrvatska	Pružanje usluga putničke agencije	100%
KDS d.o.o.	Republika Hrvatska	Pružanje usluga kabelske TV	100%
OT-Optima Telekom d.d.	Republika Hrvatska	Pružanje internet i podatkovnih usluga	17,41%
Crnogorski Telekom AD	Republika Crna Gora	Pružanje mobilne i fiksne telekomunikacije usluge, internet i podatkovnih usluga	76,53%

Stjecanje društva OT-Optima Telekom d.d.

Tijekom 2014. godine, Društvo je steklo dionice Optima Telekoma d.d. (Optima) s pravom glasa, kroz predstečajnu nagodbu. Udio u vrijednosti 52 milijuna kuna stečen je direktno kroz sudsku odluku o pretvorbi potraživanja u udjel u kapitalu koje je provedeno 18. lipnja 2014. godine. Dodatni udio stečen je kroz obvezno konvertibilni zajam (MCL) instrument u iznosu od 69 milijuna kuna 9. srpnja 2014. godine, te povećanjem temeljnog kapitala Optime sukladno odluci Uprave 23. srpnja 2014. godine i odobrenju Nadzornog odbora. Ove dvije transakcije tretirane su kao jedna u ovim finansijskim izvješćima. Ukupan udio iznosi 17,41% na 31. prosinca 2018. godine. Kontrola nad Optimom uspostavljena je kroz prijenos upravljačkih prava u skladu sa ugovorom sa Zagrebačkom bankom d.d., najvećim pojedinačnim dioničarom Optime.

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja uvjetno je dopustila koncentraciju s Optimom, na temelju plana finansijskog i operativnog restrukturiranja Optime, u sklopu predstečajne nagodbe. Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja utvrdila je skup mjera koje definiraju pravila ponašanja za sudionike koncentracije vezano uz upravljanje i kontrolu nad Optimom, među kojima je i implementacija tzv. "Kineskog zida" između zaposlenika Optime i HT-a, a u svezi sa svim poslovno osjetljivim informacijama s izuzećem finansijskih podataka potrebnih za konsolidaciju.

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

17 Ulaganja u ovisna društva (nastavak)

Kontrola HT-a nad Optimom je prvotno bila ograničena na period od četiri godine s početkom od 18. lipnja 2014. godine.

HT je 14. lipnja 2017. godine zaprimio odluku Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja (AZTN) kojom je HT-u produljeno trajanje prava privremenog upravljanja društvom OT-Optima Telekom d.d. na razdoblje od dodatne tri godine, odnosno do 10. srpnja 2021 godine. Istog dana, AZTN je također donio odluku kojom je uvjetno odobrena koncentracija koja nastaje pripajanjem društva H1 TELEKOM d.d. društvu OT-Optima Telekom d.d.

Po isteku četverogodišnjeg razdoblja, pravo se automatski ukida, bez mogućnosti produženja. Na dan isteka treće godine, HT je dužan započeti postupak prodaje svih svojih dionica Optime, tijekom kojeg ima pravo prodavati i dionice Optime koje drži Zagrebačka banka.

Stjecanje društva Crnogorski Telekom AD Podgorica

U siječnju 2017. godine Društvo je potpisalo kupoprodajni ugovor o kupnji većinskog udjela u društvu Crnogorski Telekom AD Podgorica od društva Magyar Telekom NYRT, Mađarska. Transakcija je provedena kroz kupnju društva posebne namjene M-Tele d.o.o. koje ima 76,53% udjela u društvu Crnogorski Telekom AD Podgorica. Obzirom da su sva društva koja sudjeluju u ovoj transakciji dio Deutsche Telekom Grupe, Društvo vrednuje svu stečenu imovinu, preuzete obveze i nekontrolirajuće interes u procesu preuzimanja korištenjem ranije korištenih računovodstvenih politika. Fer vrijednost prenesene naknade u ovoj transakciji iznosi 924 milijuna kuna.

18 Ulaganja koja se obračunavaju metodom troška

Neto knjigovodstvena vrijednost ulaganja koja se obračunavaju metodom troška uključuje:

	31. prosinca 2018. milijuni kuna	31. prosinca 2017. milijuni kuna
--	--	--

Zajednički pothvat:

HT d.d. Mostar:	335	335
	335	335

Pridruženo društvo:

HP d.o.o. Mostar	2	2
	2	2
	337	337

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

18 Ulaganja koja se obračunavaju metodom troška (nastavak)

a) Ulaganje u zajednički pothvat

Društvo u ulaganju u zajednički pothvat HT d.d. Mostar sa sjedištem u Federaciji Bosne i Hercegovine posjeduje vlasnički udjel od 39,1%. Osnovna djelatnost tog društva je pružanje telekomunikacijskih usluga.

Sve odluke koje donese Uprava, te sve odluke koje donese Nadzorni odbor trebaju biti odobrene od strane obaju većinskih dioničara. Iz tog razloga je ulaganje klasificirano kao zajednički pothvat. Ostatak društva u većini je vlasništvo Federacije Bosne i Hercegovine (50,10%).

U 2018. godini, Društvo nije primilo dividendu od HT-a d.d. Mostar (2017. godina: 0 milijuna kuna).

b) Ulaganje u pridruženo društvo

Društvo u pridruženom društvu HP d.o.o. Mostar sa sjedištem u Federaciji Bosne i Hercegovine posjeduje vlasnički udjel od 30,29%. Osnovna djelatnost pridruženog društva je pružanje poštanskih usluga.

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

19 Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit uključuje sljedeće:

Izdavatelj	Kreditna ocjena	Valuta	Dospjeće	31. prosinca 2018. milijuni kuna	31. prosinca 2017. milijuni kuna
<i>Inozemna obveznica</i>					
Deutsche Telekom	BBB+	EUR	3. travnja 2020.		
International Finance B.V.				924	945
Ostalo				2	3
				926	948
				—————	—————

Kamatna stopa na inozemnu obveznicu iznose do 0,033%.

Procijenjena fer vrijednost obveznica na dan 31. prosinca 2018. godine određena je njihovom tržišnom vrijednošću ponuđenoj na aktivnom sekundarnom tržištu kapitala na dan izvješća o finansijskom položaju te pripadaju u prvu hijerarhijsku kategoriju finansijskih instrumenata. Nije bilo promjena unutar hijerarhijskih kategorija fer vrijednosti finansijskih instrumenata u 2018. godini u odnosu na 2017. godinu i obveznica se nalazi u Razini 1 po modelu stupnjeva kreditnog rizika jer nije došlo do smanjenja kreditnog rejtinga.

Jedina promjene u odnosu na 2017. godinu se odnosi na primjenu općeg pristupa očekivanih kreditnih gubitaka u vrednovanju finansijske imovine.

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

20 Zalihe

	31. prosinca 2018. milijuni kuna	31. prosinca 2017. milijuni kuna
Zalihe i rezervni dijelovi	21	23
Trgovačka roba	<u>71</u>	<u>66</u>
	92	89

21 Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja

	31. prosinca 2018. milijuni kuna	31. prosinca 2017. milijuni kuna
Potraživanja od kupaca	171	135
Zajmovi zaposlenicima	17	16
Predujmovi regulatoru	102	-
Ostala potraživanja	<u>12</u>	<u>13</u>
Dugotrajni dio	<u>302</u>	<u>164</u>
Potraživanja od kupaca	995	1.044
Zajmovi zaposlenicima	12	9
Ostala potraživanja	<u>39</u>	<u>48</u>
Kratkotrajni dio	<u>1.046</u>	<u>1.101</u>
	1.348	1.265

Tijekom 2013. godine, Društvo je ušlo u nekoliko predstečajnih nagodbi sa svojim dužnicima prema kojima je dio prijavljenih kratkotrajnih potraživanja od kupaca u postupku nagodbe pretvoreno u dugotrajna potraživanja s dospijećima do 5 godina (31. prosinca 2018. godine: 10 milijuna kuna).

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

21 Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja (nastavak)

Analiza dospijeća potraživanja od kupaca je kako slijedi:

	Ukupno milijuni kuna	Tekući dio milijuni kuna	31-60 dana milijuni kuna	61-90 dana milijuni kuna	91-180 dana milijuni kuna	>180 dana milijuni kuna
31. prosinca 2018. godine						
Bruto iznos potraživanja od kupaca	1.910	969	24	13	16	888
Ispravak vrijednosti potraživanja	(915)	(23)	(2)	(1)	(5)	(884)
Neto iznos potraživanja od kupaca	995	946	22	12	11	4
Bruto iznos ugovorne imovine	310	-	-	-	-	-
Ispravak vrijednosti ugovorne imovine	(12)	-	-	-	-	-
Neto iznos ugovorne imovine	298	-	-	-	-	-
1. siječnja 2018. godine						
Bruto iznos potraživanja od kupaca	2.034	952	36	21	41	984
Ispravak vrijednosti potraživanja	(1.019)	(27)	(3)	(1)	(6)	(982)
Neto iznos potraživanja od kupaca	1.015	925	33	20	35	2
Bruto iznos ugovorne imovine	227	-	-	-	-	-
Ispravak vrijednosti ugovorne imovine	(13)	-	-	-	-	-
Neto iznos ugovorne imovine	214	-	-	-	-	-

Analiza dospijeća potraživanja od kupaca na 31. prosinca 2017. godine su bila kako slijedi:

Ukupno milijuni kuna	Nedospjelo i neispravljeno milijuni kuna	Dospjelo, ali vrijednosno neusklađeno				
		< 30 dana milijuni kuna	31-60 dana milijuni kuna	61-90 dana milijuni kuna	91-180 dana milijuni kuna	>180 dana milijuni kuna
31. prosinca 2017.	1.044	844	101	37	21	41

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

21 Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja (nastavak)

Na dan 31. prosinca 2018. godine, potraživanja u nominalnoj vrijednosti od 915 milijuna kuna (31. prosinca 2017. godine: 990 milijuna kuna) su potpuno vrijednosno usklađena.

U sljedećoj tablici objašnjene su promjene ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca po pojednostavljenom ECL modelu između početka i kraja godišnjeg razdoblja:

	Ugovorna imovina milijuni kuna	Potraživanja od kupaca milijuni kuna
Stanje na dan 1. siječnja 2018. godine	13	1.019
Promjene u procjenama i pretpostavkama	5	93
Prestanak priznavanja finansijske imovine tijekom razdoblja	-	(43)
Ukupan iznos vrijednosnog usklađenja potraživanja tijekom razdoblja	5	50
Otpis	(6)	(154)
Stanje na dan 31. prosinca 2018. godine	12	915

Efekt prve primjene pojednostavljenog modela sukladno MSFI 9 na potraživanjima od kupaca iznosi 29 milijuna kuna na 1. siječnja 2018. godine.

Kretanja vrijednosnog usklađenja potraživanja u 2017. godini bila su kako slijedi:

	2017. godina milijuni kuna
Stanje na dan 1. siječnja	1.006
Zaduženje tijekom godine	125
Ukinuti neiskorišteni iznos	(43)
Isknjižena potraživanja	(98)
Stanje na dan 31. prosinca	990

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

22 Ugovorna imovina i ugovorne obveze

Društvo je priznalo imovinu i obveze iz ugovora s korisnicima kako je prikazano u nastavku:

	31. prosinac 2018. milijuni kuna	1. siječnja 2018. milijuni kuna
Kratkotrajna ugovorna imovina nastala iz		
Prodaje opreme i usluga	154	119
Vrijednosno usklađenje	(9)	(10)
Troškovi stjecanja ugovora	41	32
Ukupna kratkotrajna ugovorna imovina	186	141
Dugotrajna ugovorna imovina nastala iz		
Prodaje opreme i usluga	52	28
Vrijednosno usklađenje	(3)	(3)
Troškovi stjecanja ugovora	63	48
Ukupna dugotrajna ugovorna imovina	112	73
Kratkotrajna ugovorna obveza nastala iz		
Prihoda budućih razdoblja	52	64
Ukupna kratkotrajna ugovorna obveza	52	64

23 Plaćeni troškovi budućeg razdoblja

Plaćeni troškovi budućeg razdoblja odnose se na unaprijed plaćene obveze po cesijama prema regulatorima u iznosu 123 milijuna kuna (31. prosinca 2017. godine: 178 milijuna kuna).

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

24 Novac, novčani ekvivalenti i bankovni depoziti

a) Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti sastoje se od sljedećih iznosa:

	31. prosinca 2018. milijuni kuna	31. prosinca 2017. milijuni kuna
Novac u banci i blagajni	1.377	1.278
Komercijalni papiri	1.079	1.080
Oročeni depoziti s dospijećem do 3 mjeseca	415	400
Osigurani depoziti (obrnuti REPO poslovi) s dospijećem do 3 mjeseca	-	154
	2.871	2.912

b) Pregled novca i novčanih ekvivalenta i oročenih depozita po valutama

	31. prosinca 2018. milijuni kuna	31. prosinca 2017. milijuni kuna
HRK	2.567	2.698
EUR	221	153
USD	83	61
	2.871	2.912

c) Garantni depoziti

	Kratkoročni		Dugoročni	
	31. prosinca 2018. milijuni kuna	31. prosinca 2017. milijuni kuna	31. prosinca 2018. milijuni kuna	31. prosinca 2017. milijuni kuna
Inozemna banka	-	2	-	3
Tuzemne banke	1	1	-	-
	1	3	-	3

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

24 Novac, novčani ekvivalenti i bankovni depoziti (nastavak)

d) *Osigurani depoziti (obrnuti REPO poslovi)*

<i>Izdavatelj</i>	<i>Valuta</i>	<i>Dospijeće</i>	31. prosinca 2018. milijuni kuna	31. prosinca 2017. milijuni kuna
-------------------	---------------	------------------	--	--

Obrnuti REPO poslovi (bilješka 36 g):

Erste Steiermärkische Bank d.d.	HRK	18. siječnja 2018.	-	157
Raiffeisen Bank Austria d.d.	HRK	17. svibnja 2019.	111	-
			111	157

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

25 Obveze prema dobavljačima i ostale obveze

	31. prosinca 2018. milijuni kuna	31. prosinca 2017. milijuni kuna
Ugovori sadržaja	43	108
EKI ugovori	27	119
Dozvola za radiofrekvencijski spektar	8	16
Ostalo	6	7
Dugoročni dio	84	250
Obveze prema dobavljačima	1.116	1.191
Ugovori sadržaja	196	150
PDV i ostali porezi	51	99
EKI ugovori	108	63
Obveze vezane uz plaće	53	49
Dozvola za radiofrekvencijski spektar	1	(3)
Ostalo	11	27
Kratkoročni dio	1.536	1.576
1.620	1.826	

26 Prihodi budućih razdoblja

	31. prosinca 2018. milijuni kuna	31. prosinca 2017. milijuni kuna
Unaprijed plaćeni bonovi	-	44
Odgoden prihod – imovina primljena bez naknade	-	11
Ostalo	-	9
Kratkoročni dio	-	64
-	64	

Prihodi budućih razdoblja su klasificirani unutar ugovornih obveza prema standardu MSFI 15.

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

27 Dugoročne obveze prema zaposlenicima

Dugoročna primanja zaposlenih uključuju naknade za odlazak u mirovinu u skladu s kolektivnim ugovorom. Jubilarne nagrade ukinute su tijekom 2014. godine. Dugoročna primanja zaposlenih utvrđuju se metodom projicirane kreditne jedinice. Dobici i gubici koji proizlaze iz promjena u pretpostavkama aktuara se priznaju kroz ostalu sveobuhvatnu dobit u razdoblju u kojem su nastali.

Dugoročna primanja zaposlenih sadrže i naknade za nagrađivanje zaposlenih koje su detaljnije opisane u bilješci 39.

Kretanja obveza prikazanih u izvješću o finansijskom položaju su sljedeća:

	2018. godina milijuni kuna	2017. godina milijuni kuna
Stanje na dan 1. siječnja	9	11
LTIP – Variable II (bilješka 39)	3	2
Kratkoročni dio dugoročnih primanja zaposlenika (bilješka 28)	(5)	(4)
Trošak tekućeg rada	1	1
Isplaćena primanja	(1)	(1)
Aktuarski dobici	-	-
Stanje na dan 31. prosinca	7	9
<hr/>		
Otpremnine	1	1
LTIP – Variable II	6	8
	7	9
<hr/>		

Na dan 31. prosinca 2018. godine kratkoročni dio rezervacije za LTIP programe iznosi 7 milijuna kuna.

Glavne aktuarske pretpostavke koje su korištene za određivanje obveze za naknade umirovljenja na dan 31. prosinca bile su kako slijedi:

	2018. godina u %	2017. godina u %
Diskontna stopa (godišnje)	3,0	3,0

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

28 Rezerviranja i ukalkulirane obveze

	Sudski sporovi milijuni kuna	Troškovi demontaže i obnove milijuni kuna	Varijabilni dio naknada zaposlenima milijuni kuna	Otpremnine milijuni kuna	Neiskorišteni godišnji odmor milijuni kuna	Ukupno milijuni kuna
Na dan 1. siječnja 2018. godine	33	25	54	26	5	143
Povećanja	20	-	67	37	1	125
Iskorištenje	(14)	-	(75)	(50)	-	(139)
Ukidanja	(7)	(1)	(4)	-	-	(12)
Kratkoročni dio dugoročnih primanja zaposlenika (bilješka 27)	-	-	5	-	-	5
Trošak kamate	-	2	-	-	-	2
Na dan 31. prosinca 2018. godine	32	26	47	13	6	124
Dugoročni dio	32	26	-	-	-	58
Kratkoročni dio	-	-	47	13	6	66
	32	26	47	13	6	124

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

28 Rezerviranja i ukalkulirane obveze (nastavak)

a) Sudski sporovi

Na dan 31. prosinca 2018. godine Društvo ima rezerviranja za nekoliko sudske sporova i tužbi za koje je menadžment ocijenio da će biti riješeni protiv Društva.

b) Troškovi demontaže i obnove

Troškovi demontaže i obnove prvenstveno nastaju u slučaju izgradnje telekomunikacijskih građevina na nekretninama trećih strana. Društvo svake godine preispituje potrebne rezervacije.

c) Opremnina

Troškovi opreme i rezerviranja sastoje se od iznosa bruto opreme i ostalih povezanih troškova za zaposlenike kojima je bio raskinut ugovor o radu tijekom 2018. godine.

29 Dionički kapital

Odobren, izdan i u potpunosti plaćen registrirani dionički kapital:

	31. prosinca 2018. milijuni kuna
81.670.064 redovnih dionica bez nominalne vrijednosti	<u>9.823</u>
	31. prosinca 2017. milijuni kuna
81.888.535 redovnih dionica bez nominalne vrijednosti	<u>9.823</u>

U 2018. godini je poništeno 218.471 trezorskih dionica.

30 Zakonske rezerve

Zakonske rezerve predstavljaju rezerve propisane Zakonom o trgovačkim društvima u iznosu od 5% dobitka tekuće poslovne godine, sve dok te rezerve ne dosegnu visinu od 5% temeljnog kapitala. Zakonske rezerve koje ne prelaze navedeni iznos mogu se koristiti samo za pokrivanje gubitaka iz tekuće ili prethodnih godina. Ako zakonske rezerve društva iznose više od 5% temeljnog kapitala, tada se mogu koristiti i za povećanje temeljnog kapitala Društva. Spomenute rezerve nisu raspoložive za isplatu.

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

31 Trezorske dionice

Tijekom 2017. godine Društvo je započelo s kupnjom vlastitih dionica zbog uvođenja programa otkupa vlastitih dionica koji traje do 20. travnja 2021. godine. Društvo će povlačiti dionice bez nominalne vrijednosti bez smanjenja temeljnog kapitala.

U sklopu ovog programa otkupljeno je ukupno 666.522 dionica na dan 31. prosinca 2018. godine, a poništeno ih je 216.005, zajedno s 2.466 dionica iz Plana dodjele bonus dionica za menadžere (Share Matching Plana).

Rezerva za kupljene vlastite dionice iznosi 71 milijuna kuna (2017. godina: 37 milijuna kuna) i nije raspodjeljiva.

Društvo posjeduje 450.517 vlastitih dionica na dan 31. prosinca 2018. godine (na dan 31. prosinca 2017. godine: 218.471 vlastitih dionica).

32 Zadržana dobit

U 2018. godini Društvo je isplatilo dividendu od 6,00 kuna po dionici (2017. godina: 6,00 kuna) u ukupnom iznosu od 489 milijuna kuna (2017. godina: 491 milijuna kuna).

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

33 Ugovorne obveze

a) Ugovorne obveze za poslovni najam

Društvo ima ugovorne obveze po ugovorima o poslovnom najmu zgrada, zemljišta, opreme i automobila.

Trošak poslovnog najma sastoji se od sljedećeg:

	2018. godina milijuni kuna	2017. godina milijuni kuna
Trošak tekuće godine (bilješka 9)	<u>132</u>	<u>122</u>

Iznos budućih minimalnih obveza po ugovorima o poslovnom najmu koji se ne mogu otkazati:

	31. prosinca 2018. milijuni kuna	31. prosinca 2017. milijuni kuna
Unutar jedne godine	104	114
Između 1 i 5 godina	212	243
Iznad 5 godina	<u>75</u>	<u>100</u>
	391	457

Ugovori se prvenstveno odnose na najam nekretnina i vozila.

b) Ugovorne obveze za kapitalna ulaganja

Društvo ima ugovorne obveze za kapitalna ulaganja kako slijedi:

	31. prosinca 2018. milijuni kuna	31. prosinca 2017. milijuni kuna
Nematerijalna imovina	227	211
Nekretnine, postrojenja i oprema	<u>1.056</u>	<u>658</u>
	1.283	869

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

34 Nepredviđene obveze

U vrijeme sastavljanja ovih finansijskih izvješća postoji nekoliko neriješenih pravnih slučajeva protiv Društva. Po mišljenju Uprave, rješavanje tih tužbi neće imati materijalno značajan negativan utjecaj na finansijski položaj Društva osim za određene tužbene zahtjeve za koja su napravljene rezervacije (bilješka 28).

Društvo se snažno brani u odnosu na sve sudske sporove i potencijalne sporove, uključujući regulatorna pitanja i sudske sporove sa zaposlenicima. U Hrvatskoj ne postoji praksa izricanja novčanih kazni u materijalno iznimno značajnim iznosima niti prema Zakonu o zaštiti tržišnog natjecanja niti prema presudama Prekršajnog suda. Radi nepostojanja relevantne sudske prakse te zbog činjenice da su postupci u tijeku, Društvo nije u mogućnosti procijeniti ishod.

Postupak pred Agencijom za zaštitu tržišnog natjecanja vezano uz retransmisiju nogometnih utakmica

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: Agencija) je pokrenula, prema svojoj odluci od 3. siječnja 2013. godine, postupak protiv HT-a vezano uz moguću zlouporabu vladajućeg položaja na tržištu distribucije premium nogometnog sadržaja zbog činjenice da su ArenaSport kanali i premium sport sadržaji (kao što su Hrvatska nogometna liga – MAXtv Prva liga, UEFA Liga prvaka i UEFA Europska liga) raspoloživi samo putem MAXtv usluge.

Postupak je u tijeku.

Novčana kazna prema Zakonu o zaštiti tržišnog natjecanja je ograničena na iznos do 10 % godišnjeg prihoda Društva u posljednjoj godini za koju su finansijska izvješća zaključena. Također, u skladu s praksom Agencije kazna je uobičajeno povezana s prihodima ostvarenim od usluga pruženih na konkretnom tržištu te kazna može iznositi do 30% prihoda od konkretne usluge Na temelju rezultata za 2018. godinu, 30% od prihoda MAXtv usluge iznosilo bi 113 milijuna kuna.

Spor o vlasništvu nad distribucijsko telekomunikacijskom kanalizacijom (DTK) s gradom Zagrebom

Vezano uz telekomunikacijsku infrastrukturu navedenu u okviru nekretnina, postrojenja i opreme (bilješka 15), dana 16. rujna 2008. godine društvo Zagrebački Holding d.o.o. podružnica Zagrebački Digitalni Grad („ZHGDG“) podnijelo je tužbu protiv Društva. ZHGDG navodi da je Grad Zagreb vlasnik DTK na području grada Zagreba i traži plaćanje iznosa u visini od 390 milijuna kuna uvećanog za kamatu.

Tužba se temelji na tvrdnji da HT koristi DTK kojom upravlja tužitelj i da za to ne plaća naknadu

Dana 10. prosinca 2012. godine, Društvo je zaprimilo djelomičnu međupresudu i djelomičnu presudu u ovom predmetu kojom je utvrđeno da je HT obvezan plaćati ZHGDG-u naknadu za korištenje sustava DTK, te da će se do pravomoćnosti ove djelomične međupresude zastati s raspravljanjem o visini tužbenog zahtjeva. Nadalje, odbijen je tužbeni zahtjev kojim bi se utvrdilo da je Grad Zagreb vlasnik cijelog sustava DTK i druge komunalne infrastrukture za polaganje telekomunikacijskih instalacija na području Grada Zagreba, za potrebe komunikacijsko-informatičkih sustava i usluga. Odluka o troškovima ostavljena je za kasniju presudu. Protiv navedene presude Društvo je podnijelo žalbu 21. prosinca 2012. godine.

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

34 Nepredviđene obveze (nastavak)

Spor o vlasništvu nad distribucijsko telekomunikacijskom kanalizacijom (DTK) s gradom Zagrebom (nastavak)

Dana 4. kolovoza 2015. godine, drugostupanjski Županijski sud u Varaždinu usvojio je žalbu HT-a te je predmet vratio sudu prvog stupnja na ponovno suđenje, u kojem tužitelj treba opravdati svoje pravo na tužbu, te odrediti (specificirati) tužbeni zahtjev protiv HT-a (tj. tužitelj treba odrediti koje trase, cijevi, na koji način, na kojim točno lokacijama i kroz koje razdoblje je koristio HT).

U lipnju 2016. godine tužitelj je povisio tužbeni zahtjev za dodatnih 90 milijuna kuna koja se odnosi na naknadu za korištenje DTK na području Grada Zagreba za period od 20. lipnja 2011. do 20. lipnja 2012., s ciljem da se izbjegne zastara potraživanja za utuženi period. Slijedom navedenog, tužbeni zahtjev sada ukupno iznosi 480 milijuna kuna, uvećano za kamate.

U lipnju 2017. godine tužitelj je povisio tužbeni zahtjev za dodatnih 90 milijuna kuna i to za period od 20. lipnja 2012. do 20. lipnja 2013. s ciljem da se izbjegne zastara potraživanja za utuženi period. Slijedom navedenog, tužbeni zahtjev sada ukupno iznosi 570 milijuna kuna, uvećano za kamate.

U lipnju 2018. godine tužitelj je povisio tužbeni zahtjev, za dodatnih 90 milijuna kuna i to za period od 20. lipnja 2013. do 20. lipnja 2014. s ciljem da se izbjegne zastara potraživanja za utuženi period. Slijedom navedenog, tužbeni zahtjev sada ukupno iznosi 660 milijuna kuna, uvećano za kamate.

S obzirom na navedeni razvoj tužbe, menadžment je zaključio da je vrlo mala vjerojatnost nastanka obveze za Društvo iz ovog slučaja, te kako nisu potrebna nikakva rezerviranja troškova u finansijskim izvješćima vezana uz ovaj slučaj.

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

35 Poslovni odnosi s povezanim društvima

Poslovni odnosi niže navedeni prvenstveno se odnose na društva u vlasništvu društva DTAG. Društvo ulazi u poslovne odnose u normalnom tijeku posla po uobičajenim tržišnim uvjetima. Ovi poslovni odnosi uključivali su slanje i primanje međunarodnog prometa prema i od navedenih društava tijekom 2018. i 2017. godine.

Glavne transakcije s povezanim poduzećima tijekom 2018. i 2017. godine uključuju:

Povezano društvo:	Prihodi		Rashodi	
	2018. godina milijuni kuna	2017. godina milijuni kuna	2018. godina milijuni kuna	2017. godina milijuni kuna
<i>Krajnji vlasnik</i>				
Deutsche Telekom AG, Njemačka	61	62	112	105
<i>Zajednički potvat</i>				
HT d.d. Mostar, Bosna i Hercegovina	6	6	4	4
<i>Ovisna društva krajnjeg vlasnika</i>				
Telekom Deutschland GmbH, Njemačka	23	27	33	18
T-Mobile Austria GmbH, Austrija	11	10	8	4
Slovak Telekom a.s., Slovačka	16	17	1	-
T-Systems International GmbH, Njemačka	3	2	3	3
Magyar Telekom Nyrt., Mađarska	6	6	4	6
T-Mobile Češka	6	6	2	1
T-Mobile Poljska	5	6	-	-
T-Mobile Nizozemska	4	5	1	1
Deutsche Telekom IT	1	4	14	10
DT Europe Holding	3	4	4	6
DT Pan-Net Croatia	5	1	-	-
Hellenic Telecommunications Organization	-	-	5	1
Ostali	8	5	11	9
	158	161	202	168

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

35 Poslovni odnosi s povezanim društvima (nastavak)

Izvješće o finansijskom položaju sadrži sljedeća stanja koja proizlaze iz poslovanja s povezanim društvima:

	Potraživanja		Obveze	
	31. prosinca 2018. milijuni kuna	31. prosinca 2017. milijuni kuna	31. prosinca 2018. milijuni kuna	31. prosinca 2017. milijuni kuna
Povezano društvo:				
<i>Krajnji vlasnik</i>				
Deutsche Telekom AG, Njemačka	5	9	97	111
<i>Ovisna društva krajnjeg vlasnika</i>				
Telekom Deutschland GmbH, Njemačka	-	-	12	11
Magyar Telekom, Mađarska	-	-	-	1
Slovak Telecom a.s., Slovačka	4	4	-	-
T-Systems International GmbH, Njemačka	-	5	4	7
Ostali	4	8	7	-
	13	26	120	130

Na kraju godine, Društvo je uložilo u komercijalni papir ultimativnog vlasnika u iznosu od 1.079 milijuna kuna (31. prosinca 2017.: 1.080 milijuna kuna) (bilješka 24) i u obveznicu Deutsche Telekom International Finance B.V. u iznosu od 924 milijuna kuna (31. prosinca 2017. godine: 945 milijuna kuna) (bilješka 19).

Društvo je u 2018. godini dalo kratkoročni kredit Optima Telekom d.d. u iznosu od 95 milijuna kuna.

Društvo je imalo sljedeća stanja i transakcije s ovisnim društvima, ne uključujući zajmove u iznosu od 1 milijun kuna (31. prosinca 2017. godine: 1 milijun kuna):

	Prihodi	Kapitalni izdaci	Rashodi	Potraživanja	Obveze
	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna
Ovisna društva:					
2018. godina / 31. prosinca 2018.	330	116	91	185	53
2017. godina / 31. prosinca 2017.	299	118	94	208	67

Društvo ima ugovorne obveze za kapitalna ulaganja prema svojim ovisnim društvima kako slijedi:

	31. prosinca 2018. milijuni kuna	31. prosinca 2017. milijuni kuna
Nematerijalna imovina	24	70
Nekretnine, postrojenja i oprema	132	56
	156	126

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

35 Poslovni odnosi s povezanim društvima (nastavak)

Savezna Republika Njemačka je i izravan i neizravan dioničar i drži oko 32% udjela u temeljnog kapitalu DTAG-a. Zbog prosječne posjećenosti sastanaka dioničara, Savezna Republika Njemačka predstavlja solidnu većinu na sastancima dioničara DTAG-a, iako ima samo manjinski udio, što DTAG čini ovisnim društvom Savezne Republike Njemačke. Dakle, Savezna Republika Njemačka i društva kontrolirana od strane Savezne Republike Njemačke te društva nad kojima Savezna Republika Njemačka može ostvariti značajan utjecaj klasificirani su kao povezana društva DTAG-a, a time i Društva. Društvo nije u okviru svojih uobičajenih poslovnih aktivnosti imalo transakcije koje su pojedinačno materijalne u finansijskoj godini 2018. ili 2017. godine sa društvima pod kontrolom Savezne Republike Njemačke društva te sa društvima nad kojima Savezna Republika Njemačka može ostvariti značajan utjecaj.

Naknade članovima Nadzornog odbora

Predsjednik Nadzornog odbora prima naknadu u iznosu od 1,5 prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu. Naknada zamjeniku predsjednika iznosi 1,25 prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu dok ostali članovi Nadzornog odbora dobivaju naknadu u iznosu od jedne prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu. Naknada članu Nadzornog odbora koji je ujedno i predsjednik Odbora za reviziju Nadzornog odbora iznosi 1,5 prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu. Naknada članu Nadzornog odbora koji je ujedno i član Odbora za reviziju Nadzornog odbora iznosi 1,25 prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu. Naknada članu Nadzornog odbora koji je ujedno i član Odbora za naknade i imenovanja Nadzornog odbora iznosi 1,25 prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu.

Sukladno politici DTAG, predstavnici DTAG ne dobivaju naknadu za članstvo u Nadzornom odboru.

U 2018. godini Društvo je isplatilo ukupan iznos od 0,5 milijuna kuna (2017. godina: 0,5 milijuna kuna) članovima Nadzornog odbora. Nisu se davali zajmovi članovima Nadzornog odbora.

Naknade isplaćene ključnim članovima menadžmenta

Ukupan iznos naknada ključnim članovima menadžmenta Društva za 2018. godinu iznosi 32 milijuna kuna (2017. godina: 26 milijuna kuna). Ključni članovi menadžmenta su članovi Uprave i direktori sektora Društva.

Naknade ključnim članovima menadžmenta uključuju:

	2018. godina milijuni kuna	2017. godina milijuni kuna
Kratkoročna primanja zaposlenih	32	26
	32	26

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

36 Ciljevi i politike upravljanja finansijskim rizikom

Društvo je izloženo međunarodnim tržištima usluga. Kao posljedica toga, na Društvo mogu utjecati promjene u tečajevima stranih valuta. Društvo također naplaćuje potraživanja od svojih korisnika uz odgodu i izloženo je riziku neplaćanja. Niže su opisani ovi značajni rizici zajedno s metodama koje se koriste za upravljanje tim rizicima. Društvo ne koristi derivatne instrumente za upravljanje rizicima niti u špekulativne svrhe.

a) *Kreditni rizik*

Društvo nema značajnu koncentraciju kreditnih rizika kod jedne osobe ili grupe osoba sličnih svojstava. Društvo koristi postupke koji osiguravaju na trajnoj osnovi, da se usluge pružaju kupcima odgovarajuće kreditne sposobnosti i da se ne prekorači prihvatljiva granica kreditne izloženosti.

Društvo ne jamči za obveze trećih strana. Društvo je izdalo jamstva za obveze ovisnog društva u ukupnom iznosu 1,5 milijuna eura, 6,5 milijuna eura (valutna klauzula) i 13,7 milijuna kuna.

Društvo smatra da se njegova maksimalna izloženost odražava u iznosu potraživanja (bilješka 21) umanjenom za ispravak vrijednosti koji je priznat na datum izvješća o finansijskom položaju.

Nadalje, Društvo je izloženo kreditnom riziku putem novčanih depozita u bankama. Na dan 31. prosinca 2018. godine, Društvo je surađivalo s jedanaest banaka (2017. godine: jedanaest banaka). Društvo je gotovo isključivo u sedam banaka držalo svoj novac i depozite. Za dvije domaće banke u stranom vlasništvu, Društvo je primilo garancije za depozite dane od strane matičnih banaka koje imaju minimalni rejting BBB+ ili garancije u obliku niskorizičnih državnih vrijednosnih papira. Upravljanje rizikom je usredotočeno na poslovanje sa najrespektabilnijim bankama u stranom i domaćem vlasništvu u tuzemstvu i inozemstvu te na svakodnevnom kontaktu sa bankama.

Društvo primjenjuje pojednostavljeni pristup MSFI 9 za mjerjenje očekivanih kreditnih gubitaka koji koristi očekivano vrijednosno usklađenje za sva potraživanja od kupaca i ugovornu imovinu. Za mjerjenje očekivanih kreditnih gubitaka, potraživanja od kupaca i ugovorna imovina su grupirani na temelju zajedničkih obilježja kreditnog rizika i po danim dospijeća. Za iste vrste ugovora, ugovorna imovina se veže na iste karakteristike rizika kao i potraživanja od kupaca. Stoga je Društvo zaključilo da se očekivane stope gubitaka za potraživanja od kupaca mogu koristiti i za izračun gubitaka za ugovornu imovinu.

Stope očekivanih gubitaka temelje se na podacima o naplati u razdoblju od 36 mjeseci prije 31. prosinca 2018. godine ili 1. siječnja 2018. godine i povijesnim kreditnim gubicima u tom razdoblju.

Povijesne stope gubitaka se usklađuju kako bi odražavale tekuće i buduće informacije o makroekonomskim čimbenicima koji utječu na sposobnost kupaca za podmirenje potraživanja.

Društvo je identificiralo BDP i stopu nezaposlenosti u zemlji u kojoj prodaje svoje usluge i proizvode kao najbitnije čimbenike, te sukladno tome prilagođava povijesne stope gubitaka na temelju očekivanih promjena tih čimbenika.

Depozite u bankama čine novac na tekućem računu i depoziti s dospijećem do 3 mjeseca koji se naplaćuju po dospijeću, te se zbog toga klasificiraju kao imovina koja se drži do dospijeća sukladno MSFI 9 i mjer se po amortiziranom trošku. Kreditni rizik se mjeri korištenjem općeg pristupa. Vrijednosno usklađenje priznaje se pojedinačno za svaku stavku imovine. Društvo koristi dnevnu vrijednost CDSa koja pokriva osiguranje za razdoblje od 5 godina. CDS s osiguranjem od 5 godina ima najveću tržišnu likvidnost i stoga je izabran kao referentna vrijednost. CDS je osjetljiv na povećanje rizik neizvršenja – neovisno je li odabrano osiguranje s razdobljem od 3 ili 5 godina. Domaće banke nemaju rejting ili pokazatelj CDS-a kao mjeru rizika.

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

36 Ciljevi i politike upravljanja finansijskim rizikom (nastavak)

a) Kreditni rizik (nastavak)

Za mjerjenje rizika, Društvo je preuzealo CDS za Republiku Hrvatsku koji je na 31. prosinca 2018. godine iznosio 0,95%. Iznos kreditnog rizika izračunat prema formuli: iznos depozita * broj dana * 0,95% / 365. Za depozite po viđenju Društvo koristi 2 dana pri izračunu iznosa kreditnog rizika.

Kreditna kvaliteta finansijske imovine na 31. prosinca 2017. godine, koja nije ni dospjela niti umanjena može se procijeniti na temelju povijesnih informacija o stopama naplativosti je bila kako slijedi:

	31. prosinca 2017. milijuni kuna
Potraživanja za telekom usluge pružene domaćim kupcima	810
Potraživanja za telekom usluge pružene stranim kupcima	35
	845

Kreditna kvaliteta dugoročne finansijske imovine može se procijeniti na temelju povijesnih informacija o stopama naplativosti:

	31. prosinca 2018. milijuni kuna	31. prosinca 2017. milijuni kuna
Potraživanja po predstečajnim nagodbama	10	20
Potraživanja za robu	161	115
Predujmovi regulatoru	102	-
Zajmovi zaposlenicima	17	16
Ostala potraživanja	12	13
	302	164

Potraživanja od podružnica i ostala kratkotrajna potraživanja su nedospjela i nisu vrijednosno usklađena.

Kreditna kvaliteta ostale finansijske imovine (bilješka 37) podrazumijeva knjigovodstvene vrijednosti na datum izvještavanja.

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

36 Ciljevi i politike upravljanja finansijskim rizikom (nastavak)

b) Rizik likvidnosti

Politika Društva je održati dovoljno novca i novčanih ekvivalenta ili imati na raspolaganju finansijska sredstva putem odgovarajućeg iznosa kreditnih linija za ispunjenje njegovih obveza u doglednoj budućnosti.

Višak novca ulaze se uglavnom u finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju.

svi iznosi u milijunima kuna	Obveze prema dobavljačima i ostale obveze			Ostale dugoročne obveze		
	manje od 3 mjeseca	3 do 12 mjeseci	<i>Ukupno</i>	1 do 5 godine	> 5 godina	<i>Ukupno</i>
Godina završena 31. prosinca 2018.	1.464	278	1.742	124	48	172
Godina završena 31. prosinca 2017.	1.539	229	1.768	347	57	404

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

36 Ciljevi i politike upravljanja finansijskim rizikom (nastavak)

c) Rizik kamatne stope

Izloženost Društva riziku promjena na tržištu kamatnih stopa vezana je prvenstveno uz finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju, novac i novčane ekvivalente te novčane depozite Društva.

Sljedeća tabela prikazuje osjetljivost dobiti nakon poreza Društva na moguću promjenu kamatnih stopa, s nepromijenjenim ostalim varijablama (kroz utjecaj varijabilne kamatne stope na ulaganja):

	Povećanje / smanjenje bazni bodovi	Utjecaj na dubit nakon poreza milijuni kuna
Godina završena 31. prosinca 2018. godine		
HRK	+100	21
	-100	(21)
EUR	+100	9
	-100	(9)
Godina završena 31. prosinca 2017. godine		
HRK	+100	13
	-100	(13)
EUR	+100	10
	-100	(10)

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

36 Ciljevi i politike upravljanja finansijskim rizikom (nastavak)

d) Rizik promjene tečaja

Funkcijska valuta Društva je hrvatska kuna. Određena imovina i obveze denominirani su u stranim valutama koje se preračunavaju u kune po važećem srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na datum izvješća o finansijskom položaju. Razlike koje iz toga proizlaze se iskazuju kao prihod ili rashod u sveobuhvatnoj dobiti, ali ne utječu na kratkoročne novčane tijekove.

Značajan iznos depozita u bankama, finansijske imovine raspoložive za prodaju, novčanih ekvivalenta, potraživanja i obveza denominiran je u stranim valutama, prvenstveno u eurima. Svrha tih depozita je zaštita obveza u stranim valutama i obveza indeksiranih prema stranim valutama od promjene tečaja stranih valuta. Sljedeća tabela prikazuje osjetljivost dobiti nakon poreza Društva na moguću promjenu tečaja eura, s nepromijenjenim ostalim varijablama, zbog promjene u fer vrijednosti novčane imovine i obveza:

	Povećanje / smanjenje	Utjecaj na dobit nakon poreza tečaj EUR-a	milijuni kuna
Godina završena 31. prosinca 2018. godine	+3 %	28	
	-3 %	(28)	
Godina završena 31. prosinca 2017. godine	+3 %	33	
	-3 %	(33)	

e) Procjena fer vrijednosti

Fer vrijednost finansijske imovine raspoložive za prodaju procjenjuje se na temelju njezine tržišne cijene na datum izvješća o finansijskom položaju. Glavni finansijski instrumenti Društva koji nisu vrednovani po fer vrijednostima su potraživanja od kupaca, ostala potraživanja, dugotrajna potraživanja, obveze prema dobavljačima i ostale obveze. Povjesni trošak potraživanja i obveza, uključujući rezerviranja, koji podliježu uobičajenim uvjetima poslovanja približno je jednak njihovoj fer vrijednosti.

f) Upravljanje kapitalom

Primarni cilj upravljanja kapitalom Društva je osigurati potporu poslovanju i maksimalizirati vrijednost dioničarima. Struktura kapitala Društva odnosi se na dionički kapital koji se sastoji od upisanog kapitala, rezervi i zadržane dobiti i na dan 31. prosinca 2018. godine iznosi 12.871 milijun kuna (31. prosinca 2017. godine: 12.274 milijun kuna).

Društvo upravlja kapitalom i radi prilagodbe u svjetlu promjena ekonomskih uvjeta. Kako bi zadržalo ili prilagodilo strukturu kapitala, Društvo može prilagoditi isplate dividendi dioničarima, povrat kapitala dioničarima ili izdati novu emisiju dionica. Nije bilo promjena u ciljevima, politikama i procesima tijekom godina završenih 31. prosinca 2018. i 31. prosinca 2017. godine (bilješke 29 i 32).

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

36 Ciljevi i politike upravljanja finansijskim rizikom (nastavak)

g) Primljeni kolaterali

Primljeni kolaterali za obrnute REPO poslove uključuju:

	Kreditna ocjena	31. prosinca 2018. milijuni kuna	31. prosinca 2017. milijuni kuna
<i>Inozemne obveznice:</i>			
Vlada Republike Njemačke	AAA	113	-
Vlada Republike Austrije	AA+	-	159
Vlada Republike Francuske	AA	-	-
Bank of America Corporation	A	-	78
Goldman Sachs Group Inc	A	-	77
		113	314

Gore navedeni iznosi iskazani su po fer tržišnoj vrijednosti. Primljeni kolaterali su razina 1 u kategorizaciji prema MSFI13.

h) Netiranja

Sljedeća finansijska imovina i finansijske obveze su predmet netiranja:

	Potraživanja od kupaca	Obveze prema dobavljačima	
	31. prosinca 2018. milijuni kuna	31. prosinca 2018. milijuni kuna	
	31. prosinca 2017. milijuni kuna	31. prosinca 2017. milijuni kuna	
Bruto priznati iznosi	104	103	233
Iznosi netiranja	(78)	(61)	(78)
	26	42	155
			165

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

37 Finansijski instrumenti

Mjerenje fer vrijednosti finansijskih instrumenata

Finansijski instrumenti su klasificirani u slijedeće kategorije fer vrijednosti:

	31. prosinca 2018. milijuni kuna Razina 1	31. prosinca 2017. milijuni kuna Razina 1	31. prosinca 2017. milijuni kuna Razina 2
<i>Finansijska imovina:</i>			
Novac i novčani ekvivalenti	2.871	-	2.912
Garantni depoziti, kratkoročni	1	-	3
Imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, dugotrajna	926	-	948
Imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, kratkotrajna	-	-	-
Osigurani depoziti (obrnuti REPO poslovi)	111	-	157
Dani zajmovi ovisnom društvu, kratkoročni	-	95	-
Dani zajmovi ovisnom društvu, dugoročni	-	1	1
Garantni depoziti, dugoročni	-	-	3
Potraživanja od kupaca – kratkotrajna i dugotrajna	-	1.166	-
Zajmovi zaposlenicima – kratkoročni i dugoročni	-	29	25

Finansijske obveze:

Dugoročne obveze

Krediti s kamatama	-	6	-	7
--------------------	---	---	---	---

Fer vrijednost finansijskih instrumenata Razine 2 računa se metodom diskontiranih novčanih tijekova. Knjigovodstvena i fer vrijednost svih finansijskih instrumenata Društva su jednake u 2018. i 2017. godini.

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

38 Ovlaštenje za pružanje usluga i naknade

Društvo je stranka u sljedećim Ovlaštenjima za usluge koji nisu u opsegu IFRIC-a 12:

a) *Ovlaštenje za pružanje usluga električnih komunikacija u nepokretnoj i pokretnoj mreži*

Dana 1. srpnja 2008. godine stupio je na snagu Zakon o električnim komunikacijama koji je uveo institut općeg ovlaštenja za sve električne komunikacijske usluge i mreže. U međuvremenu, stupilo je na snagu pet izmjena i dopuna Zakona o električnim komunikacijama, koje su objavljene u Narodnim novinama br. 90/11, 133/12, 80/13, 71/14 i 72/17. Prema članku 32. Zakona o električnim komunikacijama Društvo je ovlašteno pružati sljedeće usluge električne komunikacije temeljem opće ovlasti zadnji puta ažurirane 5. svibnja 2017. godine:

- javno dostupna telefonska usluga u nepokretnoj električkoj komunikacijskoj mreži,
- javno dostupna telefonska usluga u pokretnoj električkoj komunikacijskoj mreži,
- davanje u najam električne komunikacijske mreže i/ili vodova,
- usluga prijenosa slike, govora i zvuka putem električnih komunikacijskih mreža (što isključuje usluge radiodifuzije),
- usluge s posebnom tarifom i besplatnog poziva,
- usluga davanja pristupa internetu,
- usluge prijenosa govora putem interneta,
- davanje pristupa i zajedničkog korištenja električne komunikacijske infrastrukture i povezane opreme,
- usluge u satelitskoj službi,
- davanje obavijesti (informacija) o brojevima svih pretplatnika javno dostupnih telefonskih usluga u Republici Hrvatskoj,
- izdavanje sveobuhvatnog javno dostupnog imenika svih pretplatnika u Republici Hrvatskoj, i
- ostale usluge.

Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (HAKOM) je 26. veljače 2013. godine Društvu izdao posebno ovlaštenje za obavljanje poslova sravnjivanja računa za pružanje električnih komunikacijskih usluga u pomorskom prometu na rok od 10 godina, odnosno do 26. veljače 2023. godine.

U skladu s odlukom HAKOM-a od 23. rujna 2015. godine, Društvo je određeno operaterom univerzalnih usluga na području Republike Hrvatske za razdoblje u trajanju od četiri godine, u kojem razdoblju je dužno pružati sljedeće univerzalne usluge:

- pristup javnoj komunikacijskoj mreži i javno dostupnim telefonskim uslugama na nepokretnoj lokaciji, što omogućuje govornu komunikaciju, komunikaciju putem telefaksa i podatkovnu komunikaciju, uz brzine prijenosa podataka koje omogućuju djelotvoran pristup Internetu, uzimajući u obzir raširene tehnologije kojima se koristi većina pretplatnika, kao i tehnološku ostvarivost,
- postavljanje javnih telefonskih govornica ili drugih javno dostupnih pristupnih točaka za javnu govornu uslugu na javnim mjestima dostupnima u svaku dobu u skladu s razumnim potrebama krajnjih korisnika usluga u pogledu zemljopisne pokrivenosti, kakvoće usluge, broja javnih telefonskih govornica ili drugih javno dostupnih pristupnih točaka i njihove dostupnosti osobama s invaliditetom,
- posebne mjere za osobe s invaliditetom, uključujući pristup uslugama iz točaka 1. i 2., uključujući pristup hitnim službama, na jednak način kakvim pristupaju drugi krajnji korisnici usluga, i
- posebni cjenovni sustavi prilagođeni potrebama socijalno ugroženih skupina krajnjih korisnika usluga, a koji obuhvaćaju uslugu iz točke 1. gore.

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

38 Ovlaštenje za pružanje usluga i naknade (nastavak)

a) Ovlaštenje za pružanje usluga električke komunikacije u nepokretnoj i pokretnoj mreži (nastavak)

Društvo više nije određeno operaterom univerzalnih usluga za uslugu pristupa krajnjih korisnika barem jednom sveobuhvatnom imeniku svih preplatnika javno dostupnih telefonskih usluga, no Društvo će nastaviti pružati tu uslugu na tržišnoj osnovi.

b) Ovlaštenje za uporabu radiofrekvencijskog spektra

HAKOM je Društvu izdao sljedeća ovlaštenja za uporabu radiofrekvencijskog spektra za javne mreže pokretnih električkih komunikacija:

- dozvola za uporabu radiofrekvencijskog spektra u 900 MHz i 1800 MHz frekvencijskim područjima, vrijedi od 1. prosinca 2011. godine do 18. listopada 2024. godine,
- dozvola za uporabu radiofrekvencijskog spektra u 2100 MHz frekvencijskom području, vrijedi od 1. siječnja 2010. godine do 18. listopada 2024. godine,
- dozvola za uporabu radiofrekvencijskog spektra u 800 MHz frekvencijskom području, vrijedi od 29. listopada 2012. godine do 18. listopada 2024. godine,
- dozvola za uporabu radiofrekvencijskog spektra u 800 MHz frekvencijskom području, vrijedi od 6. studenoga 2013. godine do 18. listopada 2024. godine, i
- dozvola za uporabu radiofrekvencijskog spektra u 1800 MHz frekvencijskom području, vrijedi od 22. prosinca 2014. godine do 18. listopada 2024. godine.

HAKOM je Društvu izdao i dozvole za uporabu radiofrekvencijskog spektra za satelitske usluge (DTH usluge), vrijede od 12. kolovoza 2015. godine do 11. kolovoza 2020. godine.

c) Naknade za pružanje usluga električke komunikacije

Prema Zakonu o električkim komunikacijama Društvo je dužno plaćati naknade za uporabu adresa i brojeva, radiofrekvencijskog spektra te za obavljanje drugih poslova HAKOM-a u skladu s pravilnicima HAKOM-a i Ministarstva mora, prometa i infrastrukture. Njima je propisan izračun i iznos naknada. Ove naknade plaćaju se za tekuću godinu, odnosno za razdoblje od godine dana unaprijed (u slučaju naknada za pravo uporabe radiofrekvencijskog spektra).

Društvo je u 2018. godini platilo sljedeće naknade:

- naknade za uporabu adresa, brojeva i radiofrekvencijskog spektra prema pravilniku Ministarstva mora, prometa i infrastrukture (u korist državnog proračuna, Narodne novine br. 154/08, 28/09, 97/10, 92/12, 62/14, 147/14, 138/15, 77/16, 126/17, 55/18 i 99/18),
- naknade za uporabu dodijeljenog radiofrekvencijskog spektra u skladu s Odlukom o odabiru najpovoljnijeg ponuđača u postupku javne dražbe od 6. studenog 2013. godine i
- naknade za uporabu adresa i brojeva, radiofrekvencijskog spektra i za obavljanje drugih poslova HAKOM-a, prema pravilniku HAKOM-a (u korist HAKOM-a, Narodne novine br. 33/17).

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

38 Ovlaštenje za pružanje usluga i naknade (nastavak)

d) *Audiovizualne usluge i usluge električnih medija*

Prema Zakonu o audiovizualnim djelatnostima (Narodne novine br. 76/07 i 90/11), Društvo je obvezno plaćati naknadu u iznosu od 2% ukupnog godišnjeg bruto prihoda ostvarenog obavljanjem audiovizualne djelatnosti na zahtjev, u svrhu osiguravanja sredstava za provedbu Nacionalnog programa.

Pored navedenog, Društvo je (kao operater javnih komunikacijskih mreža), obvezno plaćati i naknadu u iznosu od 0,8% ukupnog godišnjeg bruto prihoda ostvarenog u prethodnoj kalendarskoj godini obavljanjem djelatnosti prijenosa i/ili retransmisije audiovizualnih programa i njihovih dijelova u javnim komunikacijskim mrežama, a što obuhvaća internetsku i kabelsku distribuciju, u svrhu osiguravanja sredstava za provedbu Nacionalnog programa.

Prema Zakonu o električnim medijima (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), Društvo je obvezno plaćati naknadu od 0,5% ukupnoga godišnjeg bruto prihoda ostvarenog u prethodnoj godini obavljanjem djelatnosti pružanja audiovizualnih medijskih usluga na zahtjev i djelatnosti pružanja usluga električnih publikacija.

e) *Infrastruktura za električku komunikaciju i povezana oprema*

Društvo je kao infrastrukturni operater obvezno plaćati naknade za korištenje zemljišta za svoju EKI u visini koju je ugovorio s vlasnicima zemljišta ili u iznosima utvrđenim posebnim propisima. Zakonom o električkim komunikacijama, jednim od posebnih propisa, uređuje se pravo puta kao pravo korištenja tuđih nekretnina za EKI. Naknade za pravo puta određene su Pravilnikom o potvrdi i naknadama za pravo puta (Narodne novine br. 152/11, 151/14 i 95/17) koji je usvojen od strane HAKOM-a u prosincu 2011. godine, a koji je na snazi od 4. siječnja 2012. godine. Naknada za korištenje zemljišta za EKI se računa prema površini zemljišta koja se koristi za postavljanje električke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme. Zadnja izmjena Pravilnika o potvrdi i naknadi za pravo puta propisuje da se naknada za pravo puta plaća od dana zaprimanja zahtjeva za plaćanjem naknade, a ne više od dana izdavanja potvrde za pravo puta.

f) *Opskrba električnom energijom*

Hrvatska energetska regulatorna agencija (HERA) je dana 16. listopada 2016. godine Društvu izdala produženje dozvole za obavljanje energetske djelatnosti opskrbe električnom energijom na razdoblje od 5 godina.

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

39 Plaćanja temeljena i netemeljena na dionicama

Na razini Grupe trenutno su aktualni sljedeći dugoročni planovi nagrađivanja: Lead to Win 2015 Lead to Win 2016, Lead to Win 2017 i Lead to Win 2018.

Lead to Win je DT-ov model upravljanja učinkom za top menadžere, prilagođen za lokalne potrebe, koji uključuje: upravljanje ciljevima, procjena potencijala i učinka (PPR) i sustav nasljeđivanja. Ovaj model je temeljen na transparentnoj povezanosti između procjene učinka i nagrada za kratkoročni bonus, LTI (dugoročni plan stimulacija) i SMP (Share matching Plan) plan dodjele bonus dionica, temeljen na dionici DT-a. Pravo na sudjelovanje i odobreni iznos za sudjelovanje ovise o individualnom učinku i definiranoj razini svake menadžerske pozicije tzv. MG (Management group) razini (MG1 – MG3), s tim da MG 1 predstavlja najvišu razinu menadžerske pozicije.

LTI plan, kao dio modela Lead to Win za 2018. godinu grupe Deutsche Telekom (u nastavku DT Grupa) predstavlja globalni instrument naknade na razini DT Grupe. Cilj LTI plana za 2018. godinu jest pojačanje spremnosti za preuzimanje poduzetničke suodgovornosti i poistovjećenje s DT Grupom, čime se srednjoročno i dugoročno povećava vrijednost DT Grupe, što vodi do boljeg usklađenja interesa rukovodstva i dioničara. Trajanje LTI 2018 plana obuhvaća razdoblje od 1. siječnja 2018. do 31. prosinca 2021.

HT Varijabla II 2014 je istekla je na dan 31. prosinca 2017. godine, te je odlukom Nadzornog odbora utvrđeno ukupno ostvarenje ciljeva od 61,1%. Sukladno tom ostvarenju, sudionicima su u srpanju 2018. godine isplaćene nagrade.

LTI kao dio Lead to Win Programa 2015, 2016, 2017 i 2018 također se temelji na novčanim isplatama, a iznos nagrade ovisi o menadžerskoj grupi (MG) kojoj pripada pozicija sudionika, kao i o ocjenama radnog učinka, s time da sudionik može biti samo onaj koji je ostvario ocjenu radnog učinka barem 3 (raspon ocjena je od 1 do 5). Na taj način iznos sudjelovanja je u rasponu od 10% do 30% ugovorene godišnje plaće ovisno i o MG i o ocjeni radnog učinka. Valuta plana je Euro, a četiri definirana cilja predstavljaju ciljeve DT grupe.

Ciljevi su: ROCE (povrat na angažirani kapital), EPS (prilagođena dobit po dionici), CSAT (zadovoljstvo korisnika) i ESAT (zadovoljstvo zaposlenika). Ciljevi imaju koridor ostvarenja ciljeva između 0% i 150%. Trajanje LTI plana 2018 obuhvaća razdoblje od 01. siječnja 2018. do 31. prosinca 2021. godine. Na kraju svake godine, Nadzorni odbor DTAG-a utvrđuje ostvarenje ciljeva.

Kao dio Lead to Win Programa 2015, 2016, 2017 i 2018, uveden je i Share matching Plan (SMP), plan dodjele bonus dionica za menadžere koji obuhvaća skupinu menadžera u Management Groupama - MG1, MG 2 i MG 3. Plan dodjele bonus dionica je dugoročni dobrovoljni instrument naknade koji menadžere čini vlasnicima DTAG društva i omogućuje im da imaju koristi od uspjeha DT dionice. Iznos dobrovoljnog osobnog ulaganja kreće se između 10% i jedne trećine bruto iznosa kratkoročnog bonusa isplaćenog za prethodnu godinu. Trajanje SMP-a za 2018. obuhvaća razdoblje od 1. srpnja 2018. do 30. lipnja 2022. godine. Share Matichnig Plan je obavezan za predsjednika Uprave, a dobroboljan za članove Uprave.

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

39 Plaćanja temeljena i netemeljena na dionicama (nastavak)

Svi dobici i troškovi proizašli iz promjena rezerviranja za LTIP planove priznatih za primljene usluge zaposlenika tijekom godine prikazani su kako slijedi:

	2018. godina milijuni kuna	2017. godina milijuni kuna
Troškovi	<u>5</u>	-
	<u>5</u>	-

40 Naknade revizorima

Revizori finansijskih izvješća Društva pružili su u 2018. godini usluge u vrijednosti od 4 milijuna kuna (2017. godina: 4 milijuna kuna). Usluge u 2018. i 2017. godini uglavnom se odnose na troškove revizija i pregleda finansijskih izvješća, te revizije finansijskih izvješća pripremanih za regulatorne potrebe. Ostale usluge koje obavlja revizor finansijskih izvještaja uključuju edukacijske usluge.

41 Događaji nakon izvještajnog datuma

U studenom 2018. godine HT d.d. je s društvom HP-Hrvatska pošta d.d. zaključio Ugovor o kupnji 100% udjela u društvu HP Producija d.o.o., pružatelju evotv usluge. Zaključenje transakcije ovisi o regulatornim odobrenjima, koja još nisu izdana na dan izdavanja ovog Izvješća. Evotv je jednostavna usluga na hrvatskom PayTV tržištu, a koristi digitalni DVB-T signal koji se može primati putem postojeće antene.

42 Računovodstvene politike do 1. siječnja 2018. godine

Računovodstvene politike primjenjive na usporedno razdoblje koje je završilo 31. prosinca 2017., koje su izmijenjene MSFI-jem 9 i MSFI-em 15, su kako slijedi

Potraživanja

Potraživanja od kupaca odnose se na prodanu robu i izvršene usluge u redovnom poslovanju. Ukoliko se naplata očekuje u roku kraćem od jedne godine, klasificiraju se kao kratkotrajna imovina. Ukoliko se naplata očekuje u razdoblju dulje od jedne godine, prikazuju se kao dugotrajna imovina. Potraživanja su iskazana prema fer vrijednosti dane naknade i knjiže se po amortiziranom trošku, nakon ispravka za umanjenje vrijednosti.

Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca

Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja se provodi kada postoji objektivan dokaz da Društvo neće moći naplatiti sve dospjele iznose prema ugovoru. Značajne finansijske poteškoće dužnika, vjerojatnost dužnikovog stečaja ili finansijske reorganizacije, te neizvršenje ili propusti u plaćanjima, kao i povjesna naplativost, smatraju se pokazateljima da je potrebno umanjenje vrijednosti potraživanja. Vrijednosno usklađenje se provodi prema procjeni naplativosti. Isknjiženje iz evidencije kratkotrajnih potraživanja provodi se u slučaju kada je dužnik likvidiran ili na drugi način prestao poslovati; kada je po konačnoj sudskoj presudi izgubljen sudski spor ili u slučaju zastare potraživanja.

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

42 Računovodstvene politike do 1. siječnja 2018. godine

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju

Ukoliko je imovini raspoloživoj za prodaju umanjena vrijednost, razlika između troška (neto od otplate glavnice i amortizacije) i trenutne fer vrijednosti, umanjena za gubitke od umanjenja vrijednosti prethodno prznate u sveobuhvatnoj dobiti prebacuje se iz kapitala u sveobuhvatnu dobit. Ukidanje umanjenja vrijednosti vlasničkih instrumenata klasificiranih kao raspoloživih za prodaju ne prznaju se u sveobuhvatnoj dobiti. Ukidanje gubitaka od umanjenja vrijednosti dužničkih instrumenata se provode kroz sveobuhvatnu dobit ukoliko se povećanje fer vrijednosti instrumenta može objektivno povezati s događajem koji je nastao nakon priznavanja gubitka od umanjenja vrijednosti u sveobuhvatnoj dobiti.

Finansijska imovina

Osim kredita i potraživanja, sva ostala finansijska imovina Društva je razvrstana kao finansijska imovina raspoloživa za prodaju.

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju razvrstana je u kratkotrajnu imovinu ako je Uprava ima namjeru realizirati unutar 12 mjeseci od datuma izvješća o finansijskom položaju. Svaka kupovina i prodaja ulaganja priznaje se na datum podmirenja.

Finansijska imovina se početno iskazuje po trošku, a to je fer vrijednost naknade koja je dana za nju, uključujući troškove transakcije.

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju i finansijska imovina koja se drži radi trgovanja nakon početnog priznavanja se iskazuju po fer vrijednosti bez umanjenja za troškove transakcije na temelju njihove tržišne cijene na datum izvješća o finansijskom položaju. Dobici ili gubici nastali svođenjem na fer vrijednost finansijske imovine raspoložive za prodaju prznaju se u ostalu sveobuhvatnu dobit, sve dok se ulaganje ne proda ili otudi na drugi način, ili sve dok se ne bude smatralo umanjenim, u tom trenutku se kumulativni dobitak ili gubitak koji je ranije bio priznat u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti uključuje u neto dobit ili gubitak za odgovarajuće razdoblje. Finansijski instrumenti se općenito prznaju čim Društvo postane stranka u ugovornom odnosu finansijskog instrumenta. Ipak, u slučaju redovne kupovine ili prodaje (kupovine ili prodaje finansijske imovine prema ugovoru čije odredbe zahtijevaju isporuku unutar roka utvrđenog općenitim pravilima ili dogоворима na odnosnom tržištu), dan podmirenja je bitan za početno priznanje i prestanak priznavanja. Finansijska imovina prestaje se priznavati kada je primljen novac ili su istekla prava za primanje novca za imovinu. Finansijska obveza prestaje se priznavati kada je obveza prema dugovanju izvršena ili otkazana ili istekla.

Vrijednosni papiri dobiveni temeljem ugovora o ponovnoj prodaji („obrnuti repo sporazumi“) su u osnovi jamstva ili kolateral za novac u bankama, te se ne bilježe u bilanci. Povezane iznosi novca u bankama iskazuju se kao osigurani depoziti s dospijećem preko tri mjeseca ili novčani ekvivalenti s dospijećem do tri mjeseca.

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

42 Računovodstvene politike do 1. siječnja 2018. godine

Priznavanje prihoda

Prihodi se priznaju kada postoji vjerojatnost da će gospodarske koristi povezane s transakcijom ući u Društvo i kad se iznos prihoda može pouzdano mjeriti. Prihodi se mjere po fer vrijednosti primljene naknade isključujući popuste kod pružanja usluga te poreze i carine. Društvo je procijenilo svoje finansijske ugovore po navedenim kriterijima i zaključilo da se ponaša kao principal u svim ugovorima s izuzetkom davanja na korištenje svoje telekomunikacijske infrastrukture trećim stranama koje svojim korisnicima pruža usluge s dodanom vrijednošću i usluge prodaje električne energije. U tom slučaju, Društvo se ponaša kao agent.

Prihodi od nepokretne telefonije uključuju prihode od priključnih pristojbi, mjesecne naknade, prihode od telefonskih razgovora te prihode od dodatnih usluga u nepokretnoj telefoniji.

Prihodi od veleprodaje uključuju prihode od međusobnog povezivanja za domaće i inozemne operatere, te prihoda od korištenja infrastrukture od strane drugih operatera. Prihodi od davanja na korištenje svoje infrastrukture operaterima koje pruža usluge s dodanom vrijednošću prikazuju se na neto osnovi. Prihodi se isključivo odnose na iznos primljene provizije.

Treće strane koje koriste telekomunikacijsku mrežu Društva uključuju roaming korisnike drugih davatelja usluga i ostale pružatelje telekomunikacijskih usluga koji terminiraju ili prenose pozive u mrežu Društva. Ovi veleprodajni prihodi od (dolaznog) prometa uključeni su u prihode od glasovnih i neglasovnih (podatkovna i internet) usluga te se priznaju u razdoblju korištenja. Udjel priznatih prihoda često se plaća drugim operaterima (međupovezivanje) za korištenje njihove mreže, gdje je primjenjivo. Prihodi i troškovi tih tranzitnih poziva su prikazani bruto u finansijskim izvješćima jer je Društvo dobavljač principal tih usluga putem vlastite mreže, slobodno određujući cijene usluga te se priznaju u razdoblju korištenja.

Prihodi od mobilne telefonije uključuju prihode od mjesecne naknade i razgovora „post-paid“ korisnika, razgovora „pre-paid“ korisnika, razgovora pretplatnika međunarodnih mobilnih operatera prilikom roaminga u pokretnoj mreži Društva, prodaju mobilnih uređaja, prihod od međusobnog povezivanja u zemlji povezan s pokretnom mrežom, prihode od kratkih i multimedijalnih poruka te prihode od podatkovnog prometa.

Prihodi od neiskorištenih tarifnih paketa i unaprijed naplaćenih bonova se priznaju u računovodstvenom razdoblju kada su iskorišteni. Prije njihovog iskorištenja prznati su kao odgođeni prihodi.

Prihod od prodaje poslovanja s električnom energijom priznaje se po fer vrijednosti u razdoblju pružanja usluge kupcima.

Društvo nudi određene proekte koji se sastoje od više elemenata (proizvodi koji se prodaju u paketu). Za proekte koji se sastoje od više elemenata, prihod za svaku od identificiranih računovodstvenih jedinica mora se priznati zasebno. Ukupna naknada za produkt raspoređuje se na pojedine elemente na osnovi njihove relativne fer vrijednosti (npr. izračunava se udjel fer vrijednost svakog elementa u ukupnoj fer vrijednosti paketa).

Relativna fer vrijednost pojedinog elementa ograničena je veličinom ukupne naknade koja se naplaćuje kupcu, čije plaćanje ne ovisi o isporuci dodatnih elemenata. Ako se fer vrijednost isporučenih elemenata ne može pouzdano odrediti, ali fer vrijednost neisporučenih elemenata može, ukupna naknada koju daje kupac raspoređuje se tako da se fer vrijednost isporučenih elemenata odredi kao razlika između ukupne naknade i fer vrijednosti neisporučenih elemenata.

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

42 Računovodstvene politike do 1. siječnja 2018. godine

Priznavanje prihoda (nastavak)

Prihodi od interneta i podatkovnih usluga sadrže prihode od najma vodova, frame relayja, ATM-a, Ethernet usluge, ADSL pristupa i prometa, pristupa nepokretnoj liniji, VPN-a i prihode od internet prometa prema T-Com pozivnom broju, multimedikske usluge, IP telefona (pristup i promet) i IPTV-a. Prihodi od usluga priznaju se kad su usluge izvršene sukladno ugovorenim odredbama i uvjetima.

Prihodi od ICT-a uključuju prihode od restrukturiranja poslovnih procesa, usluga upravljanja aplikacijama, tehnološkom infrastrukturom i održavanja sustava te dizajniranja i razvoja složenih IT sustava prema specifikaciji klijenta (dizajn i konstrukcija) te WEB poslužitelja. Za pakete usluga, priznavanje prihoda za svaki od elemenata koji su ugovoreni raspoređuje se na temelju njihovih relativnih fer vrijednosti (tj. Omjera fer vrijednosti svakog elementa i ukupne fer vrijednosti isporučenog paketa usluga).

Prihodi od usluga upravljanja aplikacijama, tehnološkom infrastrukturom i održavanja sustava priznaju se ravnomjerno tijekom razdoblja ugovora. Prihodi od ugovora o utrošenom vremenu i materijalu priznaju se po ugovorom određenim cijenama i nastalim direktnim troškovima. Prihodi od ugovora o održavanju proizvoda priznaju se ravnomjerno tijekom razdoblja isporuke.

Kod ugovora s fiksnom cijenom o dizajniranju i izgradnji čiji ishod je moguće pouzdano procijeniti, prihodi i troškovi ugovora općenito se priznaju metodom stupnja dovršenosti. Procjene se revidiraju, te mogu rezultirati povećanjem ili smanjenjem procijenjenih prihoda ili troškova, a uključuju se u sveobuhvatnu dobit za godinu u kojoj je Uprava stekla saznanja o okolnostima koje su nastupile, a koje su dovele do izmjene procjena.

Prihodi od jednokratnih licenci za softver priznaju se na početku razdoblja licence ako su ispunjeni svi kriteriji priznavanja. Prihodi od mjesecnih naknada od licenci za softvere priznaju se na temelju pretplata tijekom razdoblja u kojem klijent ima pravo korištenja licence. Prihodi od održavanja, nespecificiranih nadogradnji i tehničke potpore priznaju se u razdoblju izvršenja, odnosno isporuke.

Društvo povezanim društvima pruža savjetodavne i druge usluge vezane za marketing, logistiku, računovodstvo, organizaciju i administraciju. Prihodi od izvršenih usluga određuju se kod većine ovih usluga na osnovu utrošenog vremena i troškova te se priznaju na osnovu ugovorenih naknada po utrošenim satima rada i nastalim troškovima uvećanima za 5% marže na vlastite troškove.

Prihodi i rashodi povezani s prodajom telekomunikacijske opreme i dodatne opreme priznaju se kad su proizvodi isporučeni, pod uvjetom da ne postoje neispunjene obveze koje utječu na konačno prihvatanje ugovora od strane kupca.

Prihodi od dividendi priznaju se kada Društvo stekne pravo na njih.

Prihodi od kamata priznaju se kada kamata nastane (koristeći efektivnu kamatnu stopu, odnosno stopu koja diskontira primitke kroz očekivani vijek finansijskog instrumenta na neto knjigovodstvenu vrijednost finansijske imovine).

Bilješke uz finansijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

42 Računovodstvene politike do 1. siječnja 2018. godine

Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju gotovinu, depozite po viđenju, komercijalne zapise i kratkotrajna, visoko likvidna ulaganja koja se lako pretvaraju u poznate iznose novca s prvobitnim dospjećima od tri mjeseca ili manje i koja podliježu neznatnom riziku promjene vrijednosti. Ulaganja koja se klasificiraju kao novac i novčani ekvivalenti drže se radi podmirenje obveza, a ne kao investicija.

Posudbe

Troškovi posudbi, koji uključuju kamate i ostale troškove koji nastaju u svezi uzimanja kredita, uključujući tečajne razlike koje proizlaze iz kredita u stranim valutama, knjiže se kao trošak u razdoblju njihova nastanka, osim onih koji su izravno vezani uz kupnju, izgradnju ili proizvodnju kvalificirane imovine te se kapitaliziraju. Obveze po kreditima se prvo priznaju po vrijednosti primljenih sredstava, isključujući trošak transakcije.